Taraste, Olkahinen, Haapakorven ulkoharrastamisen suuralue, asemakaava nro 8508

Asemakaavan selostus

5.5.2025, tark. 16.11.2026

Asemakaava nro 8508	**TRE: 3831/10.02.01/2023**

Taraste, Olkahinen, Haapakorven ulkoharrastamisen suuralue

ASEMAKAAVA NRO 8508

Asemakaavan selostus, joka koskee 5.5.2025 päivättyä ja 16.11.2026 tarkistettua asemakaavakarttaa nro 8508. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava koskee:

Tampereen kaupungin Tarasteen (081) ja Olkahisten kaupunginosaa (218) katu-, virkistys- ja erityisaluetta ja liikennealuetta

Asemakaavan muutos

Tampereen kaupungin Tarasteen (081) kaupunginosan rajaa

Asemakaavalla muodostuu:

Tampereen kaupungin Olkahisten kaupunginosan korttelit 7554 ja 7555. Katu-, virkistys-, erityis-, ja liikennealuetta.

Kaavan laatija:

Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, kaavoitusarkkitehti Anne Karlsson, toimistoarkkitehti Marjukka Huotari.

Diaarinumero:

TRE: 3831/10.02.01/2023

Vireille tulo:

10.5.2018

Kaavan nimi ja tarkoitus

Taraste, Olkahinen, Haapakorven ulkoharrastamisen suuralue, asemakaava. Asemakaava numero 8508.

TIIVISTELMÄ

Suunnittelualueen pinta-ala 60 hehtaaria
Suunnittelualue sijaitsee noin 12 km kaupungin keskustasta Tarastenjärven eritasoliittymän kohdalla. Alueella sijaitsee Haapakorven vanha maatila ympäristöineen sekä peltoja ja niittyjä. Pääosin alue on metsää. Alueen halki kulkee pohjoiseteläsuuntainen, noin 80 metriä leveä johtoalue. Kangasalan suuntaan toinen kapeampi johtoalue sijaitsee alueen koillisnurkassa.
Asemakaava kuulutettiin vireille vuonna 2018, jolloin alueelle tutkittiin teollisuus- ja varastorakentamista. Laadittujen luontoselvitysten perusteella isosta osasta alueesta on kuitenkin luovuttu.

Toimitilarakentamista ja ulkoharrastamisen suuralue
Alueelle osoitetaan toimitilarakentamista (KTY) noin 8 hehtaaria. Uutta rakennusoikeutta kaavoitetaan noin 32 000 k-m².
Suurin osa alueesta on virkistysaluetta. Tavoitteena on luoda edellytykset terveys- ja arkiliikuntaa tukevalle ulkoharrastamisen toiminnalle.

Asemakaavaprosessin vaiheet
Aloitusvaihe
Alun perin osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin nähtäville 11.5.2018-1.6.2018. Palautteena saatiin 7 viranomaiskommenttia ja 1 mielipide.
Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin nähtäville 31.10.-21.11.2024 välisen ajan. Siitä saatiin 9 viranomaiskommenttia ja 11 mielipidettä. Palaute koski mm. maankäytön suunnittelutavoitteiden muutosta, luontoarvojen ja tulevien toimintojen yhteensovitusta sekä voimajohtoalueita.
Kangasalan kaupunki painotti lausunnossaan, että on varauduttava 2-kehän kehittämiseen.

Valmisteluvaihe
Asemakaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä 8.5.-30.5.2025 välisen ajan. Siitä saatiin 5 viranomaiskommenttia ja 7 mielipidettä. Palautteessa nousi esiin mm. alueen saavutettavuus, voimajohtoalueiden ja kaavamerkintöjen yhteensopivuus sekä enduron harrastaminen alueella. Kangasalan kaupunki korosti 2-kehän suunnittelu- ja toteuttamisedellytyksiä.
Kaava-aineistoon tehdyt muutokset valmisteluaineiston nähtävilläolon jälkeen
Kaavakarttaan on tehty valmisteluaineiston nähtävilläolon jälkeen korjauksia mm. EVS-, EV- ja V-1-alueiden rajauksiin ja voimajohtoalueiden leveyksiä sekä maantien suoja-alueita on tarkistettu. Tarkempi kuvaus tehdyistä muutoksista kohdassa 3.4.

Ehdotusvaihe
Ehdotus uudeksi asemakaavaksi esitellään yhdyskuntalautakunnalle, joka päättää sen asettamisesta nähtäville.

1.1 Asemakaavan toteuttaminen

Kaavaa voidaan lähteä toteuttamaan sen saatua lainvoiman.

Asemakaavan selostus 1
Tiivistelmä 3
1.1 Asemakaavan toteuttaminen 4
1 LÄHTÖKOHDAT 7
1.1 Asemakaavan tavoitteet 7
1.2 Selvitys suunnittelualueen oloista 7
1.2.1 Asemakaava-alue 7
1.2.2 Lähialue 11
1.2.3 Luonnonympäristö 11
1.2.4 Kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset 11
1.2.5 Muinaisjäännökset 13
1.2.6 Palvelut 13
1.3 KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELMAT, PÄÄTÖKSET JA SELVITYKSET 13
1.4 Maakuntakaava 13
1.5 Yleiskaava 14
1.6 Yleiskaavallinen tarkastelu 17
1.7 Asemakaava 17
1.8 Suunnittelun tueksi tehdyt selvitykset valmisteluvaiheessa 17
1.9 Suunnittelun tueksi tehdyt selvitykset ehdotusvaiheessa 28
1.10 Tonttijako ja pohjakartta 32
2 ASEMAKAAVAN KUVAUS 32
2.1 Asemakaavan rakenne 32
2.2 Mitoitus 33
2.3 Kaavamerkinnät ja -määräykset 34
2.4 Nimistö 34
2.5 Kaavan vaikutukset 34
3 VUOROVAIKUTUS JA ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET 37
3.1 Asemakaavan käynnistäminen 37
3.1.1 Asemakaavan osalliset 37
3.2 Aloitusvaihe 37
3.3 Valmisteluvaihe 46

3.4 Asemakaavaan tehdyt tarkistukset valmisteluaineiston nähtävilläolon jälkeen 52
3.5 Asemakaavaehdotus 52
3.6 Asemakaavan hyväksyminen....52
4 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS....52
5 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA....54
5.1 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista....55

1 LÄHTÖKOHDAT

Asemakaavamuutos on ollut kaavoitusohjelman kohde.

1.1 Asemakaavan tavoitteet

Kaava on tullut vireille 2018. Alueelle on tutkittu yritystoimintojen sijoittumista ja tarkasteltu aluetta myös taimistokäyttöön soveltuvaksi.
Alueelta on selvitetty luontoarvoja. Selvitysten perusteella rakentamiseen soveltuva ala on pienentynyt, minkä vuoksi teollisuus- ja varastorakennuksien korttelialueista on luovuttu. Suunnittelualueelle osoitetaan toimitilarakentamista noin 8 hehtaaria, joka keskitetään valtatie 9:n risteysalueelle.
Suurin osa alueesta kaavoitetaan virkistysalueeksi. Tavoitteena on luoda edellytykset terveys- ja arkiliikuntaa tukevalle ulkoharrastamisen toiminnalle. Seudullista ulkoilureitistöä vahvistetaan ja ekologinen kestävyys ja yhteys Kangasalan Ruutanan ja Tampereen Nurmi-Sorilan välillä turvataan.
Alueelle laaditaan ensimmäinen asemakaava.

1.2 Selvitys suunnittelualueen oloista

1.2.1 Asemakaava-alue

Suunnittelualue sijaitsee noin 12 km koilliseen kaupungin keskustasta valtatie 9:n eteläpuolella Tarastenjärven eritasoliittymän kohdalla. Pohjoispuolelta alue rajautuu valtatie 9:n liikennealueeseen ja Tarasteen teollisuus- ja jätteenkäsittelyalueeseen, ja itäpuolelta Kangasalan kaupunkiin. Alueen eteläpuolella kulkee Lintukallion yksityistie. Lintukalliontien varrella on omakotitaloja ja pienteollisuusyrityksiä. Lintukalliontie ja sen varrella olevat yksityiset kiinteistöt jäävät asemakaavan ulkopuolelle.
Alueen pinta-ala on noin 60 hehtaaria. Alueella sijaitsee Haapakorven vanha maatila ympäristöineen, pienialaisia peltoja ja niittyjä. Pääosin alue on metsää. Alueen halki kulkee pohjoiseteläsuuntainen, noin 80 metriä leveä johtoalue, jolla kulkevat rinnakkain kaksi 110 kV:n ja 400 kV:n voimalinjaa. 400 kV:n voimajohtolinja haarautuu eteläosassa Kangasalan suuntaan koilliseen. Alueen halki kulkee oja. Alue on ollut pitkään enduroharrastajien käytössä, ja maastossa enduroharrastajien ratoja noin 5 kilometriä. Lounaisosassa on arvometsäksi luokiteltu pienehkö alue, missä puusto on hieskoivuvaltaista, kuten myös yksi suojelualueeksi luokiteltu alue.
Suurin osa suunnitelualueen metsästä on luokiteltu ulkoilumetsäksi. Ulkoilumetsien metsänkäsittelyn tavoitteena on monipuolinen, monimuotoinen

ja käyttäjäystävällinen metsä. Maaperältään alue on kalliomaata ja hiekkamoreenia, alavat alueet savea ja saraturvetta.

Kuva 1. Alueen ilmettä määrittävät vahvasti siellä kulkevat voimajohdot.
© Tampereen kaupunki 2024

Kuva 2. Ilmakuva idästä Haapakorven tilasta rakennuksineen. ©2021 Blom

Haapakorven tila

Haapakorven tila on oletettavasti sotien jälkeen perustettu. Ilmakuvassa vuodelta 1946 sekä vuosien 1953 ja 1961 peruskarttalehdillä entinen suoviljelysalue on Haapakorpi nimisen maanviljelytilan peltoa. Tilalla on v. 1949 valmistuneen asuinrakennuksen lisäksi useita talousrakennuksia. Haapakorven peltoala on säilynyt ennallaan ja viljeltynä pitkälle 2000-luvulle asti.

Kuvat 3 ja 4. Haapakorven tilan päärakennus. ©Tampereen kaupunki 2024

Kuva 5. Pihapiiriä ©Tampereen kaupunki 2024

Kuvat 6. ja 7.Tilan vanha navetta ©Tampereen kaupunki 2024

Kuva 8. Tilan muu rakennus. ©Tampereen kaupunki 2024

1.2.2 Lähialue

Etelässä Lintukalliontien varrella on omakotiasutusta ja pienteollisuusyrityksiä. Valtatie 9:än pohjoispuolella sijaitsee Tarastenjärven jätekeskus. Lintukalliontie on vanha Messukylän Nurmin kylän ja Kangasalan Ruutanan välinen tieyhteys. Yhä tänäkin päivänä tie noudattelee pääasiassa isojaonaikaista linjaustaan, joskin tietä on parannettu ja levennetty.

1.2.3 Luonnonympäristö

Haapakorven alueen maisemarakenne on korkeussuhteiltaan melko pienipiirteistä ja vaihtelevaa. Korkeuserot ovat suurimmillaan alueen eteläosassa, jossa Tampereen korkeimpiin huippuihin lukeutuva Aitovuori kohoaa 179 metriin. Pohjoisosaa puolestaan luonnehtivat tasaisempi pelto- ja niittyalue ja pienet korkeusvaihtelut.
Suunnittelualue kuuluu Näsijärven valuma-alueeseen, eikä siellä sijaitse vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita. Alueen hulevedet virtaavat Matkajärven laskuojan kautta Näsijärven Juoponlahteen.
Alue on suurimmaksi osaksi tuoretta tai lehtomaista kangasta. Alueen kasvilajisto on kasvupaikkatyypeilleen tyypillistä Tampereen seudun lajistoa.

Asemakaava-alueelta on inventoitu lepakoille soveltuvaksi elinympäristöä, ja alue on todettu liito-oravalle soveliaaksi elinympäristöksi ja hyväksi kulkuyhteydeksi.

1.2.4 Kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset

Suunnittelualue kuului isojaon aikaan 1792–1802 Messukylän pitäjän Nurmin kylän neljälle talolle. Tuolloin alue oli metsää, joskin siellä täällä oli pieniä niittyjä. Nimet Aittowuori, Hapakorpi ja Wäljäsuo esiintyvät isojakokartoilla. Alueella kulkeva Lintukalliontie esiintyy isojakokarttojen lisäksi myös Kuninkaan kartastossa. Nykyinen Aitolahdentie eli maantie Messukylän Takahuhdista

Ruoveden Jäminkipohjaan mainitaan pienempien maanteiden joukossa jo 1750-luvulla.

Lintukalliontie on vanha Messukylän Nurmin kylän ja Kangasalan Ruutanan välinen tieyhteys. Yhä tänäkin päivänä Lintukalliontie noudattelee pääasiassa isojaonaikaista linjaustaan, joskin tietä on parannettu ja levennetty. Valtatien 9 ylittävän sillan kohdalla tietä on oikaistu enemmän. Vanhempi tien linja sillan kohdalla on edelleen havaittavissa maastossa ja kiinteistökartoilla.

1970-luvun alussa valmistunut valtatie 9 muodostaa kaava-alueen rajan pohjoisessa. Sen eteläpuolella oleva alue on rakentunut Lintukalliontien varteen. Vuoden 1920 pitäjänkartassa, Lintukalliontien itäpuolella, Nurmin Kovapään mailla, on suoviljelysalue.

Ilmakuvassa vuodelta 1946 sekä vuosien 1953 ja 1961 peruskarttalehdillä entinen suoviljelysalue on Haapakorpi-nimisen maanviljelytilan peltoa. Tilalla on v. 1949 valmistuneen asuinrakennuksen lisäksi useita talousrakennuksia. Haapakorven peltoala säilyi ennallaan ja viljeltynä pitkälle 2000-luvulle asti.

Kuva 9. Ilmakuva vuodelta 1946. ©Tampereen kaupunki

Kuva 10. Ilmakuva vuodelta 1974. ©Tampereen kaupunki

1.2.5 Muinaisjäännökset

Alueelta tehdyissä tutkimuksissa ei ole löytynyt muinaisjäännöksiä.

1.2.6 Palvelut

Alueella ei ole palveluita.

1.3 KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELMAT, PÄÄTÖKSET JA SELVITYKSET

1.4 Maakuntakaava

Alueen maakuntakaavatilanne muodostuu Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040 (lainvoimainen) ja Elonkirjo ja energia -teemaisesta Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta (voimaantulopäätös).
Maakuntakaavassa alue on osoitettu työpaikka-alueeksi (TP), ja se kuuluu 2-kehän kehittämisvyöhykkeeseen. 2-kehän kehittämisvyöhyke-merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudun 2-kehään tukeutuva yritys- ja tukitoiminnan sekä asumisen vyöhyke. Vyöhyke kytkee lentoasemaa ja itäistä kaupunkiseutua toisiinsa, keskusakselin kehittämisvyöhykkeeseen sekä kaupunkiseudun muihin yritysalueisiin.
Aluetta tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Maankäytön suunnittelussa tulee tavoitella tiivistä ja sekoittunutta maankäyttöä sekä edistää toimintojen saavutettavuutta kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

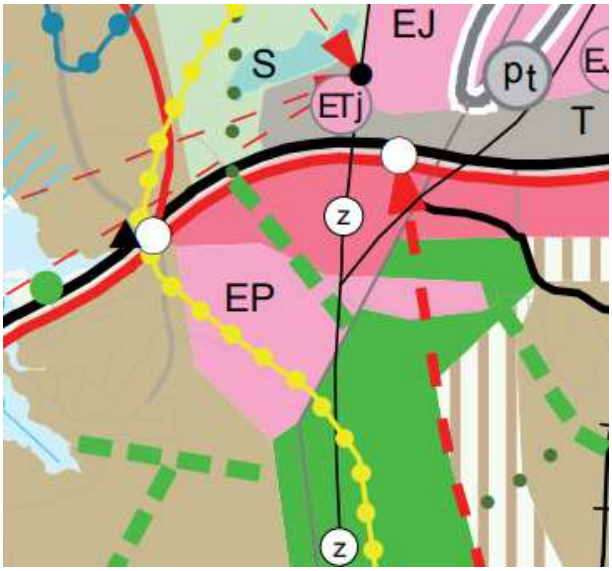

Kuva 11. Ote maakuntakaavasta 2040

Suunnittelualueen lounaisosassa kulkee viheryhteys. Merkinnällä osoitetaan taajamiin liittyvät olemassa olevat tai tavoitteelliset viheryhteydet, joilla on erityistä merkitystä alueellisen virkistysverkoston ja/tai ekologisten yhteyksien kannalta.
Tieliikenteen yhteystarvemerkinnällä osoitetaan uusia tieyhteyksiä, joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy epävarmuutta. Maankäytön suunnittelulla tai rakentamisella ei saa estää varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.
Voimalinja-merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Kaava-alue rajautuu pohjoisessa merkittävästi parannettavaan valtatiehen tai parannettavaan kantatiehen. Merkinnällä osoitetaan olevien moottoriteiden lisäkaistat sekä nykyisen tien parantaminen moottoriteiksi.

1.5 Yleiskaava

Tampereen kantakaupungin alueella on voimassa useita eri yleiskaavoja. Yleiskaavassa alue on osoitettu työpaikkojen ja elinkeinojen alueeksi.

Kartta 1, Yhdyskuntarakenne:
Yleiskaavassa alue on osoitettu työpaikkojen ja elinkeinojen alueeksi. Alue varataan teollisuus- ja tuotantotoiminnoille sekä logistisille toiminnolle ja palveluille.
Alueella on merkintä kehitettävästä valtakunnallisesta pääväylästä. Merkinnällä on osoitettu niiden valtakunnallisten pääväylien osuudet, jotka on tarkoitus kehittää moottoriteiksi. Liikennealuetta ympäristöineen kehitetään osana täydentyvää kaupunkirakennetta (kehitettävä liittymä). Alueelle muodostetaan sujuvat ja turvalliset kävelyn, pyöräilyn ja ulkoilun reitit sekä parannetaan seudullisen ajoneuvoliikenteen sujuvuutta.

Yleiskaavassa on myös merkintä eritasoliittymästä sekä liikenteen yhteystarpeesta. Merkinnällä on osoitettu maakuntakaavassa osoitettu 2-kehän kehittämistarve valtatieltä 9 Tarastenjärveltä Vatialan kautta Ruskoon. Alueella kulkee pyöräliikenteen alueellinen pääreitistö. Merkinnällä on osoitettu seudullista pääreitistöä täydentävä alueellisen pääreitistön tavoiteverkko. Tavoitteena on pyöräliikenteen pääreitistön kehittäminen johdonmukaiseksi ja laatutasoltaan yhtenäiseksi sujuvan pyöräilyn mahdollistavaksi verkoksi.

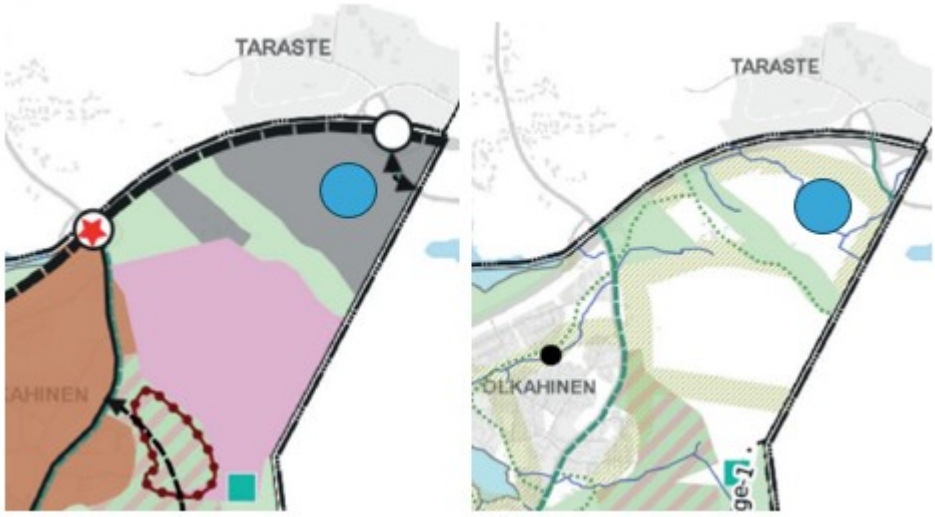

Kuva 12. Ote Kantakaupungin yleiskaavayhdistelmästä. Vasemmalla kartta 1, Yhdyskuntarakenne, oikealla kartta 2, Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

Kartta 2, Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut:
Alueelle on merkitty ohjeellinen ekologinen yhteys, ja se on osa keskuspuistoverkostoa. Ekologinen yhteys on merkittävä eliölajien liikkumiselle ja luonnon monimuotoisuuden säilymiselle. Ekologisen yhteyden toimivuus ja kytkeytyminen keskuspuistoverkostoon on turvattava.

Keskuspuistoverkosto muodostaa kantakaupungin viheralueverkoston ja ekologisen verkoston rungon. Yhtenäinen keskuspuistoverkosto on turvattava. Keskuspuistoverkostoa on kehitettävä luonnonympäristöltään ja lajistoltaan monimuotoisena viheraluekokonaisuutena. Keskuspuistoverkoston alueet palvelevat ilmastonmuutoksen sopeutumisessa sekä hillinnässä. Alueen luontoarvot, maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot sekä ekologisen verkoston jatkuvuus on turvattava.
Keskuspuisto-merkinnällä on osoitettu aluevarauksena kantakaupungin keskeiset, laajat ja yhtenäiset virkistys- ja viheralueet sekä niitä yhdistävät lähivirkistysalueiden ja puistojen sarjat. Lintukalliontiellä kulkee ohjeellinen virkistysyhteys.

Merkinnällä on osoitettu olemassa oleva tai kehitettävä keskuspuistoverkostoa yhdistävä ja täydentävä yhteys, ulkoilureitti tai lähivirkistysalueiden sarja, joka palvelee asuinalueiden tai keskustojen virkistys- ja viheryhteytenä ja lähivirkistysalueena. Alueen koillisosassa on merkintä pyöräliikenteen alueellisesta pääreitistöstä. Merkinnällä on osoitettu seudullista pääreitistöä täydentävä alueellisen pääreitistön tavoiteverkko.

Kartta 3, Kulttuuriperintö:
Suunnittelualuetta sivuava Lintukalliontie on merkitty ”muuksi arkeologiseksi kulttuuriperintökohteeksi”. Sen historiallinen tielinja sisältyi Kangasalan Vesijärven eteläpään ja Messukylän Nurmen väliseen paikallistiehen.

Kartta 4, Kestävä vesitalous, ympäristöterveys ja yhdyskuntatekninen huolto:
Alue kuuluu Näsijärven lähivaluma-alueeseen. Asemakaavoituksen yhteydessä on selvitettävä tarve melu- ja ilmanlaatu-selvitykselle. Alueella on merkintä merkittävästä uomasta ja merkintä 110 ja 400 kV:n sähkölinjoista.

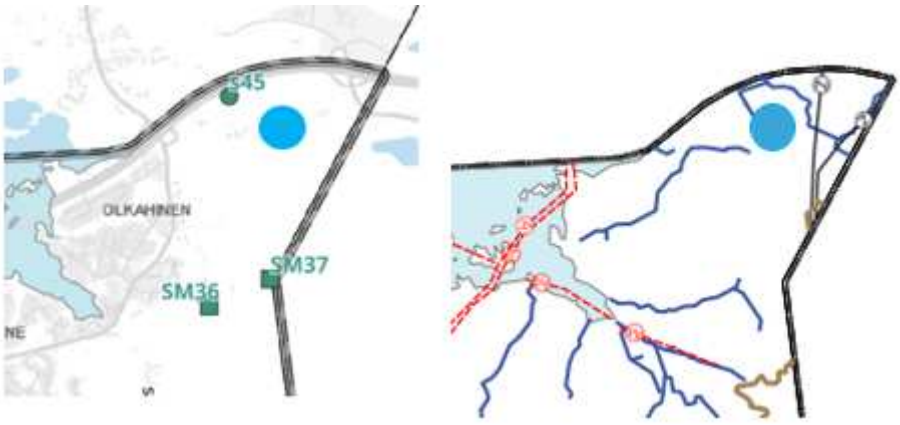

Kuva 13. Ote Kantakaupungin yleiskaavayhdistelmästä. Vasemmalla kartta 3, Kulttuuriperintö, oikealla kartta 4, Kestävä vesitalous, ympäristöterveys ja vapaa-ajan palvelut.

Avoimet maisematilat
Tampereen kantakaupungin Avoimet maisematilat-selvitystyössä on vuonna 2015 inventoidut ja arvotetut merkittävät avoimet maisematilat. Selvitys on osa EHYT (Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen Tampereella) työtä. Maisematyyppinä Haapakorven pellot on dokumentoitu viljelymaisemaksi. Suosituksena alueen jatkosuunnittelussa huomioidaan seudulliset viheryhteydet sekä hulevedet.

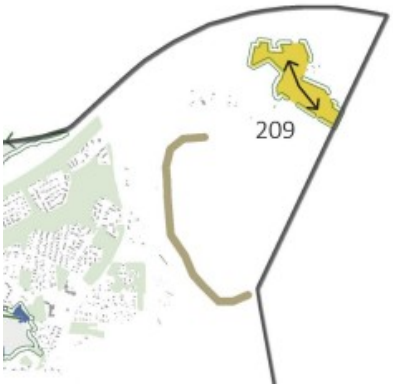

Kuva 14. Ote Avoimet maisematilat-selvityksestä, Haapakorven viljelymaisema.

1.6 Yleiskaavallinen tarkastelu

Yleiskaavan voidaan todeta olevan tarkentuneiden luontoselvitysten vuoksi vanhentunut, eikä Haapakorpi ole enää kokonaisuudessaan osoitettavissa työpaikka-alueeksi. Tämä ei tarkoita, etteikö kiertoliittymän läheisyyteen voitaisi osoittaa alustavan asemakaavaluonnoksen mukaisesti toimitilarakentamista, mikäli se liito-oravan latvusyhteyden turvaaminen huomioon ottaen on vain mahdollista. Samalla tavalla Lintukalliontien pienialaisempi yleiskaavavaraus työpaikka-alueeksi on tavoitteeltaan vanhentunut. Näihin palataan tarkemmin seuraavalla kokonaiskaavakierroksella.
Tampereen aluerakenteessa, valtateiden eritasoristeysten tuntumassa ei ole osoitettavissa korvaavaa työpaikka-aluetta Haapakorvelle. Myös Pärrinmaan työpaikka-alue Pirkkalan rajalla on poistumassa liikuntapalvelujen alueeksi (mahdollinen enduroradan siirtymisalue), koska Pirkkalan valmisteilla oleva yleiskaavoitus ei muodosta yhtenäistä työpaikka-aluetta Pärrinmaan kanssa. Tampereen tulevaisuuden rooli teollisuuden kannalta tarvitsee analyysiä siitä, minne uutta teollisuutta on mahdollista osoittaa seuraavalla vuosikymmenellä. Haapakorven läheisyydessä tarjontaa on valmistelutiedon perusteella tulossa Kangasalan puolelle vt 9 välittömään läheisyyteen, mikä seudullisesta näkökulmasta täydentää yritystonttien tarjontaa.

1.7 Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

1.8 Suunnittelun tueksi tehdyt selvitykset valmisteluvaiheessa

Suunnittelualueelta on laadittu selvityksiä vuodesta 2009 alkaen koskien mm. luontotyyppejä ja eläimistöä. Tähän on koottu tiivistelmä laadituista selvityksistä.

• Arkeologinen selvitys 2018
Suunnittelu- tai lähivaikutusalueelta ei löydetty kiinteitä muinaisjäännöksiä. Inventoinnissa löydettiin 8 maarakennetta sekä yksi peltoraunio, jotka eivät ikänsä ja luonteensa perusteella täytä suojelukohteen kriteereitä. Lähivaikutusalueelta tarkastettiin kaksi ennestään tiedossa olevaa kohdetta. Näistä toinen, Lintukalliontien historiallisen tielinjan osa, täyttää muun arkeologisen kulttuuriperintökohteen kriteerit, ja pitää huomioida maankäytön suunnittelussa suojeltavana kohteena. Toinen kohde, iältään nuoreen metsäautotiehen liittyvä kivirakenne, ei ole suojelukohde.

• Aitovuoren teollisuus- ja työpaikka-alueen pesimälinnustoselvitys 2018
Selvitettiin alueen linnuston yleispiirteet sekä mahdolliset uhanalaisten, suojeltavien sekä EU:n lintudirektiivin mukaisten lintulajien pesimäympäristöt. Linnusto edustaa melko monipuolisesti tavanomaista metsä-, pelto- ja kulttuuriympäristöjen lajistoa, vesilintulajistoa ei esiintynyt.
Yhteensä havaittiin 58 eri lintulajia, joista noin 50 lajia todennäköisesti pesii alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Osa lajeista käyttää aluetta vain satunnaisesti ruokailuun. Tehtyjen havaintojen perusteella alueelta ei rajattu erityisiä linnustollisesti arvokkaita osa-alueita, joille voitaisiin antaa kohdekohtaisia maankäyttösuosituksia.

Petolintulajeista alueella havaittiin kanahaukan ja viirupöllön ohella myös varpushaukka sekä varpuspöllö, mutta ainoastaan varpuspöllölle potentiaalinen pesäpaikka paikantui varsinaisen kaava-alueen ulkopuolelle. Kanahaukka ja viirupöllö hyödyntävät todennäköisesti alueen varttuneita ja väljiä kuusikangasmetsiä ainakin ruokailualueinaan, mutta niiden varsinaiset pesimäpaikat sijoittunevat alueen ulkopuolelle.

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa:
Metsälajiston kannalta metsäalueiden säilyminen mahdollisimman laajoina ja yhtenäisinä kokonaisuuksina edesauttaa lajien säilymistä alueen pesimälinnustossa myös tulevaisuudessa. Uhanalaisen taivaanvuohen kannalta merkitystä on selvitysalueen kaakkoisosaan sijoittuvan kostean peltoalueen ja sen ympäristön säilymisellä nykytilansa kaltaisena kosteikkona.

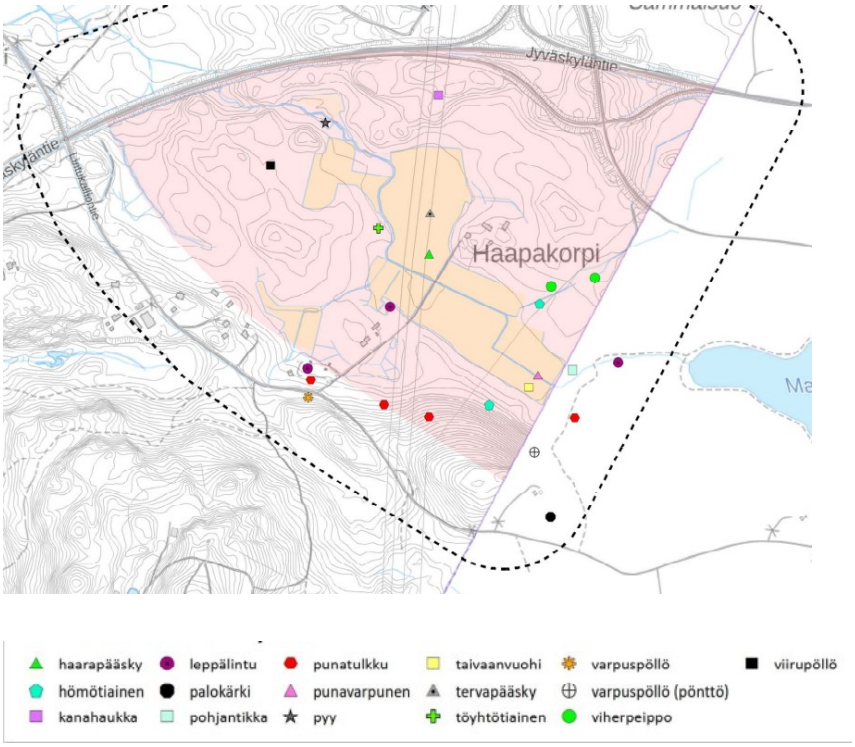

Kuva 15. Karttakuva pesimälinnustoselvityksestä. FCG 2018

• **Selvitys alueen kasvisto-, avainbiotooppi- ja liito-orava-arvoista 2019** (Kari Korte)

Liito-oravatilannetta on selvitetty vuosina 2015, 2016, 2018 ja 2019. Ennen vuotta 2008 tehtyjen havaintojen mukaan liito-orava käytti aluetta melko laajasti. Vuosina 2015 ja 2016 saatiin vain vähän havaintoja, kun taas 2018 niitä oli enemmän. 2019 havaintoja tehtiin länsiosan puronotkosta ja siitä etelään olevasta kuusimetsästä. Alueella on kuusi (6) avainbiotoopiksi luokiteltavaa kohdetta. Mikään biotoopeista ei ole luonnontilassaan. Poikkeavana biotooppina on Haapakorpi-tilan pohjoispuolella oleva perinnebiotooppi, kuivahko – tuore metsäniitty. Kasviston osalta alueelta löytyi kolme luonnonsuojelullisen statuksen omaavia lajeja. Liito-oravatilanne on avainbiotooppien määräävin tekijä vyöhykkeellä, joka ulottuu Kangasalan rajalta pohjoisreunan puronotkoon. Liito-oravan takia nämä kohteet ovat luokiteltavissa alueellisesti arvokkaiksi kohteiksi. Niillä on myös joitakin kasvisto ja avainbiotooppiarvoja. Kohde F on luokiteltu arvokkaaksi avainbiotooppiensa ja muutamien kasvilajien ansiosta, mutta on vain paikallisesti arvokas. Telemastomäki omaa ominaispiirteitä, jopa ketojen perinnebiotooppimaisia piirteitä, mikä tekee tavanomaisesta metsäluonnosta poikkeavan elinympäristön, vaikkei ihan avainbiotooppien kriteerejä täytäkään (harjurinteet, perinnebiotoopit).

Mäellä ja voimalinjalla kasvaa perinnebiotoopeillakin kasvavaa lajistoa. Paahteinen voimalinjan alue lisää paikan potentiaalia perinnebiotooppien lajistolle.

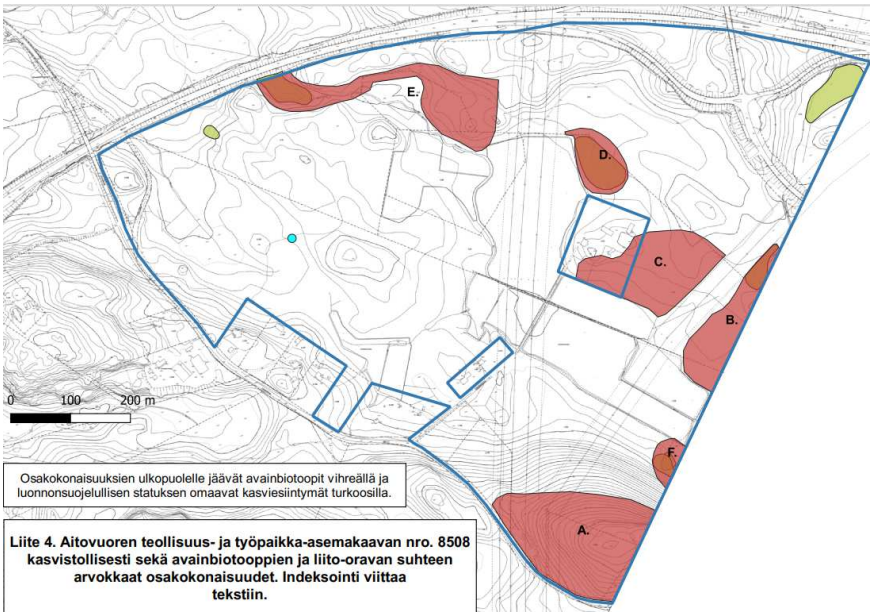

Kuva 16. Karttakuva kasvisto ja avainbiotoopit. 2019 (Kari Korte)

Maankäyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon:
Liito-orava-arvoja sisältävät arvokkaat osakokonaisuudet sekä näiden väliset ja ulospäin suuntautuvat kulkuyhteydet riittävine metsäisine vyöhykkeineen. Suositeltavaa on ottaa huomioon arvokkaista osakokonaisuuksista kohteet F ja A sekä muut arvokkaat kasviesiintymät, erityisesti jonkin luonnonsuojelullisen statuksen omaavat esiintymät ja avainbiotoopit.

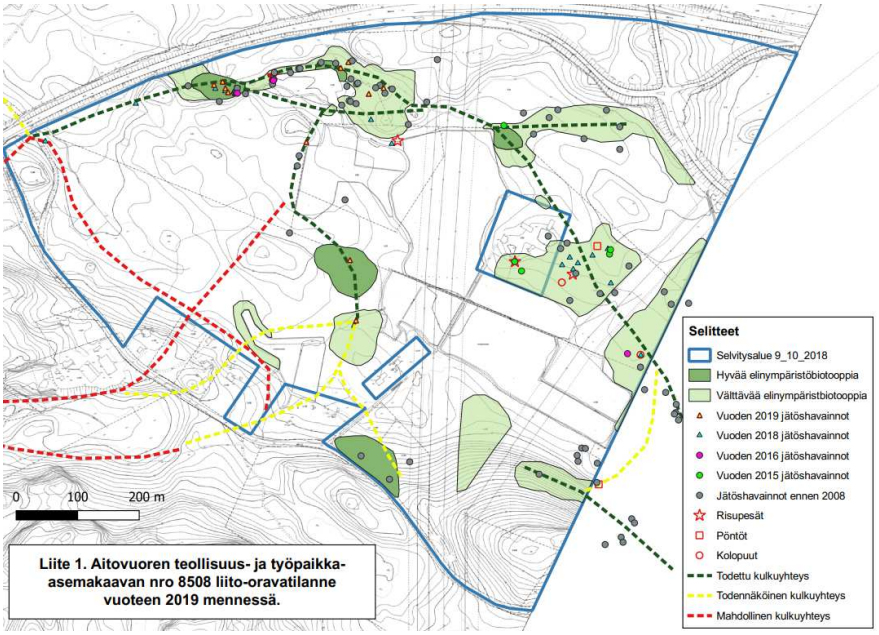

Kuva 17. Karttakuva liito-oravatilanteesta. 2019 (Kari Korte)

• Raportti tummaverkkoperhosselvityksestä Aitovuoren asemakaavan nro 8508 alueella, 2019

Tummaverkkoperhosta ei havaittu selvitysalueelta vuonna 2019. Lajia ei oltu havaittu myöskään vuoden 2008 selvityksessä, joten on todennäköistä, että tummaverkkoperhonen ei esiinny alueella lainkaan.

Kuva 18. Karttakuvaan on merkitty niityt A ja B, joilla kasvaa harvakseltaan tummaverkkoperhosen ravintokasvia lehtovirmajuurta

Lähimmät esiintymät sijaitsevat Näätäsuolla. Selvitysalueen ja Näätäsuon välissä sijaitsevat metsät ja 9-tie muodostavat merkittävän leviämisesteen Näätäsuolta etelään päin. Alueella esiintyy vain vähän tummaverkkoperhosen ravintokasvia lehtovirmajuurta parilla kosteimmalla niittylohkolla. Ravintokasvia on niin vähän, että alueita ei voi pitää potentiaalisina lajin elinympäristöinä. Tummaverkkoperhosen elinympäristövaatimuksia ei ole tarpeen ottaa huomioon maankäytössä.

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa:

Raportissa on mainittu toimenpiteitä, joilla voidaan muokata alueen pohjoisosan niityn aluetta ja sen läpi virtaavan ojan vartta lähemmäksi tummaverkko-perhoselle ja muille perhosille paremmin soveltuvaa elinympäristöä.

• Rakennettavuusselvitys 2019

Haapakorven alueelle ja sen välittömään läheisyyteen on tehty runsaasti pohjatutkimuksia. Maaperä vaihtelee alueen eri osissa. Alueen pohjoisosa on suurelta osin kallioita. Alueen läpi virtaavan Hempuraisenojan ympäristössä pintamaakerros on 1–3 metrin paksuinen pehmeä savikerros, jonka alapuolella on ohut ja tiivis moreenikerros. GTK:n maaperäkartan perusteella maaperä on savea tai saraturvetta. Savialueen ympärillä maaperä on GTK:n maaperäkartan perusteella hiekkamoreenia. Kairausten perusteella pintamaa on tiivistä. Kairaukset ovat päättyneet kiveen tai lohkareeseen noin metrin syvyydellä maanpinnasta. Ruutanantien itäpuolelle kaavoitettu KTY-alue on pääosin kalliota. Kallion pinnalla on noin metrin paksuinen maakerros. KTY-alueen itäreunalla maaperä vaihtuu pehmeäksi turvemaaksi. Suunnittelualue ei sijaitse

luokitellulla pohjavesialueella, eikä lähellä ole vedenhankinnalle merkittäviä pohjavesialueita. Haapakorven alue on jaettu rakennettavuuden perusteella kahteen tyyppiin.
Rakennettavuustyypit määräytyvät perustamistavan perusteella, jotka ovat maanvarainen perustaminen sekä perustaminen massanvaihdon varaan.

• **Liikenneselvitys ja kadun yleissuunnitelma 2019**
Haapakorven liikenneselvitys ja kadun yleissuunnitelma laadittiin ratkaisun pohjalta, jossa kohde osoitetaan teollisuus- ja työpaikka-alueeksi.
Päivitys on laadittu ehdotusvaiheessa asemakaavaratkaisun pohjalta.

• **Lahokaviosammalselvitys, 2021, päivitetty 2022**
Lähtökohta oli, että alueen suunnittelussa voidaan huomioida lahokaviosammalen säilymisen kannalta tärkeät esiintymispaikat sekä edistää niiden ominaispiirteiden säilymistä.

Johtopäätökset ja suositukset
Lahokaviosammalta tavataan lähes koko kaava-alueella, mutta suurin osa alueesta edustaa lajille tavanomaista, rakennepiirteiltään suhteellisen köyhää metsätalousvaikutteista kangasmetsää. Myös alueella sijaitsevat lahokavio-sammalen ydinalueet ovat ominaisuuksiltaan ja esiintymien runsauden suhteen kohtuullisen tavanomaisia.
Haapakorvessa sijaitsevista ydinalueista lajin säilymistä tukee parhaiten osittain puronotkoon sijoittuva ydinalue 1, joka on pinta-alaltaan ydinalueista suurin ja jonka kosteusolosuhteet sekä lahopuujatkumo ovat lajille otollisia. Alueelle voi tulevaisuudessa muodostua itiöpesäkkeitä ja alueen rakennepiirteet säilyvät myös tulevaisuudessa lajille soveltuvina, jos sen annetaan kehittyä rauhassa.

Ydinalueet (erityisesti ydinalue 1) suositellaan huomioitavaksi maankäytössä niin, että niiden ominaispiirteet säilyvät. Mahdollisuuksien mukaan alueet tulisi jättää rakentamisen ulkopuolelle ja niiden puusto suositellaan säilytettäväksi mahdollisimman käsittelemättömänä. Lisäksi alueilla tulevaisuudessa muodostuva lahopuuaines suositellaan jätettäväksi paikalleen, jotta lahokaviosammalelle muodostuisi suotuisia kasvupaikkoja.

Lahokaviosammaleen 3:sta ydinalueesta menetetään 1, koska se sijoittuu sellaiseen kohtaan suunnittelualueella, jossa sen säilyminen olisi epätodennäköistä esirakentamisen alkaessa. Lisäksi korttelirakenteesta muodostuisi epätarkoituksenmukainen. Edellä mainitun ydinalueen säilyttäminen ei ole mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.

Kuva 19. Karttakuvaan on merkitty Haapakorven lahokaviosammalselvityksen tulokset. Kantakartta © Tampereen kaupunki 2021

Ydinalue	Suppean pisteytyksen pisteet	Laajennetun pisteytyksen pisteet	Arvoluokka Tre Lhks 2021 (laajaan pisteytykseen perustuva)
Ydinalue 1	5	8	merkittävä esiintymä
Ydinalue 2	4	6	muu esiintymä
Ydinalue 3	5	7	muu esiintymä

Kuva 20. Ydinalueiden pisteytys ja arvotus FCG 2021

- **Liito-oravaselvitys 2022**

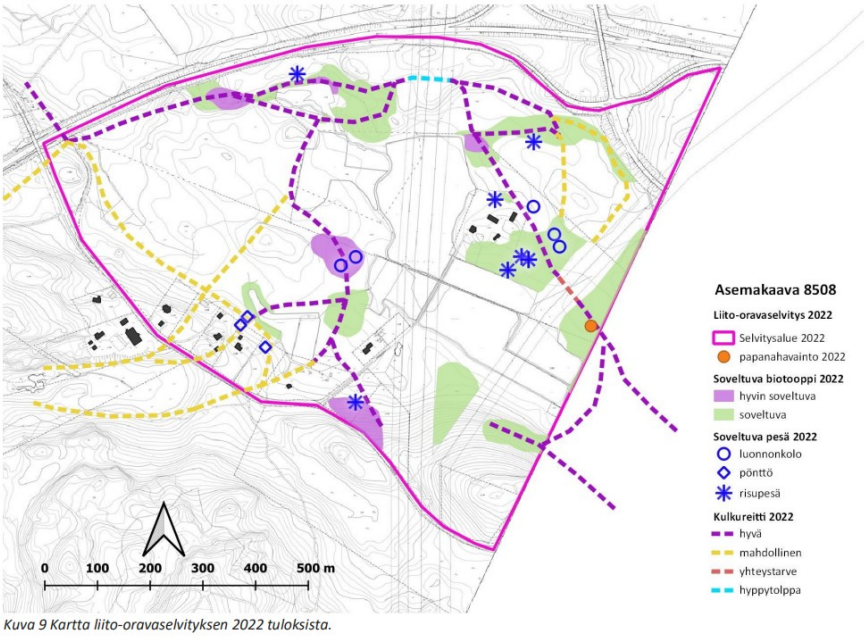

Kuva 9 Kartta liito-oravaselvityksen 2022 tuloksista.

Kuva 21. Kartta liito-oravaselvityksen tuloksista 2022

Johtopäätökset

Selvitysalueelta tehtiin vain yksittäinen papanahavainto keväällä 2022 läheltä Kangasalan rajaa. Alueelta ei löytynyt lajin lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, ja siellä on vain vähän liito-oravalle hyvin soveltuvia elinympäristöjä. Elinympäristöjä vaivaa erityisesti linjojen väliin jäävällä Haapakorven tilan alueella liito-oravan ruokailupuuksi sopivan lehtipuuston puute. Parhaiten liito-oravalle soveltuvat alueet sijoittuvat 9-tien läheiseen puronotkoon, jossa on ollut pesintää ennen vuotta 2008, 2018 ja 2019 sekä Lintukalliontaustan pohjoispuoliselle metsäalueelle, josta tosin pesintää ei ole aiemmissa selvityksissä löytynyt. Haapakorven tilan kaakkoispuolella sijaitsevan elinympäristön kulkuyhteydet ovat voimakkaasti heikentyneet ja alue on eristynyt. Itäisen voimalinja-alueen ylityksen puuton vyöhyke on yli 70 metriä ja läntinenkin voimalinja-alueen ylitys on hyppytolppien varassa.

Vaikka alueelta ei keväällä 2022 löytynyt liito-oravaa, ei ole poissuljettua, etteikö laji voisi löytää alueelle uudelleen tulevaisuudessa. Haapakorven tilan elinympäristö on tosin varsinkin etelän suunnalta hyvin heikkojen kulkuyhteyksien varassa, joten tämän elinympäristön asuttaminen tulevaisuudessa on epävarmaa, kunnes voimajohtolinjan ympäristöön istutetut kuuset ovat kasvaneet. Läntisemmän voimajohtolinjan länsipuoleisille metsäalueille on vielä hyvät yhteydet Olkahisen alueelta sekä kohtalaiset yhteydet Tarastenjärven alueelta, joten tänne liito-oravan on helpompi löytää myös jatkossa. On epävarmaa, toimiiko läntisen voimajohtoalueen hyppytolpat vai onko niin, että liito-orava on tullut Jyväskyläntien eteläpuolen puronotkoon 9-tien yli ja Haapakorven tilan ympäristöön itäisen voimajohtolinjan kautta, eikä näillä kahdella elinympäristöllä ole toimivaa yhteyttä.

Suunnittelusuositukset

Haapakorven tilan kaakkoispuolelle sekä Jyväskyläntien eteläpuolelle sijoittuvan puronotkon liito-oravan elinympäristöt olisivat suositeltavia säilyttää ja alueen hoidossa varmistaa, että metsä kehittyy liito-oravalle suotuisana elinympäristönä jatkossakin. Jyväskyläntien eteläpuoleiselta puronotkolta tulisi varmistaa kulkuyhteys Jyväskyläntien yli kohti Nurmin ja Aitolahden elinympäristöjä sekä länteen ja etelään kohti Aitovuoren ja Olkahisen elinympäristöjä. Puronnotkon ja Haapakorven tilan elinympäristöjen välinen kulkuyhteys on tällä hetkellä hyppytolppien varassa ja siten hyvin heikko. Kulkuyhteyden kehittäminen läntisemmän voimajohtoalueen yli olisi toivottavaa. Kulkuyhteyden paikkaa on mahdollista tarkistaa tarkemman suunnittelun yhteydessä. Voimajohtoyhtiön kanssa voisi yrittää neuvotella, olisiko linjan alle mahdollista istuttaa puulajia, joka toimisi liito-oravan kulkuyhteytenä, mutta ei kasvaisi voimajohtojen näkökulmasta liian korkeaksi. Minimisuositus kulkuyhteyspuun korkeudeksi on 10 metriä ja puiden istutusväli korkeintaan täysikasvuisen puun korkeuden verran. Puulaji ei ole niin merkityksellinen kuin on puiden korkeus ja niiden istutusväli.

• **Lepakkoselvitys 2015**
Luonnonsuojelulain tarkoittamia lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei havaittu, eikä alueen vähäiset lepakkohavainnot antaneet viitteitä yhdyskunnasta. Alueen arvo lepakoille on ilmeisesti melko vähäinen.

• **Lepakkoselvitys – päivitys 2019**
Kartoitettiin esiintyvä lepakkolajisto, lepakoiden talvehtimispaikat sekä kesäaikaiset lisääntymis- ja levähdyspaikat, tärkeät ruokailualueet ja siirtymäreitit. Lepakkolajisto on alueellisesti tavanomaista, kuten myös havaitut yksilömäärät. Alueella on kohtalaisesti lajeille soveltuvaa elinympäristöä. Lisäksi alueella on lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi soveltuvia vanhoja rakennuksia (Haapakorven tilan rakennukset). Kesän havaintojen perusteella lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi arvioidut rakennukset (luokka I) sekä lepakkohavaintojen perusteella rajatut tärkeät ruokailualueet ja siirtymäreitit (luokka II) on esitetty kuvassa 10. Haapakorven tilan alueelta ei oltu tehty aiemmissa selvityksissä havaintoja. Kesän 2019 kartoituksissa tilan pihapiirissä havaittiin muutamia lepakoita kaikilla kartoituskäynneillä ja niiden käyttäytyminen viittasi siihen, että tilan ulkorakennuksiin sijoittuu lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Koska pihapiirissä havaittiin yksilömäärällisesti vain hyvin vähän lepakoita / laji, ei kysymys ole suurista lisääntymisyhdyskunnista, vaan havainnot saattavat koskea rakennuksissa päivehtiviä yksilöitä. Pihapiirissä havaittiin elokuussa myös pohjanlepakko, jota seuraili lentokykyinen poikanen. Tämä viittaa siihen, että kyseisen yksilön lisääntymispaikka on melko lähellä. Tärkeäksi lepakoiden ruokailualueeksi (luokka II) kaava-alueelta rajattiin varttunut, kosteapohjainen kuusikangasmetsäalue länsiosissa. Alueella ruokailevat lepakot voivat saapua alueelle metsäisiä siirtymäreittejä pitkin mm. Haapakorven tilan rakennuksista tai kokonaan selvitysalueen ulkopuolelta.

Suunnittelussa huomioitavaa
Lepakoille tärkeät alueet tulisi mahdollisuuksien mukaan huomioida myös mm. metsänhakkuiden ja harvennusten yhteydessä sekä mahdollisten uusien teiden tai ulkoilureittien valaistusta suunniteltaessa.
Aitovuoren alueella esiintyvistä lajeista viiksisiippalajit karttavat sekä luonnonvaloa että keinovalaistuja alueita. Metsänhakkuiden lisäksi valaiseminen yleensä karkottaa viiksisiippalajit. Yleisesti siipoille tärkeiden alueiden valaisua tulisi välttää. Mikäli viiksisiipoille tärkeää metsää tai siirtymäreittejä joudutaan kuitenkin valaisemaan, voi keinovalaistuksen haittavaikutuksia vähentää erilaisin keinoin.
Tehtyjen selvitysten perusteella tilan rakennuksiin sijoittuu todennäköisesti lepakoiden kesäaikaisia päivälepopaikkoja. Rakennukset eivät ole lepakoiden talvehtimispaikkoja. Myös lepakoiden lisääntyminen rakennuksissa on mahdollista, vaikka useiden yksilöiden kolonioista ei tehtykään havaintoja. Luonnonsuojelulain 49§:n mukaan lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikan

hävittäminen ja heikentäminen (esim. rakennuksen purkaminen) ilman poikkeuslupaa on kiellettyä. Lisääntymis- ja levähdyspaikan määritelmän mukaan sen käytön tulee kuitenkin olla säännöllistä.

Mikäli Haapakorven tilan rakennuksiin kohdistuu purkupaineita, suositellaan niissä esiintyviä lepakoita tarkkailemaan vielä toisena kesänä, jotta rakennusten käytön säännöllisyydestä ja niiden merkityksestä lepakoille saadaan tarkempi kuva. Jos alueella päädytään purkamaan rakennuksia, tulisi rakennusten purku ajoittaa ajankohtaan, jolloin lepakoita ei niissä varmuudella ole eli loka-huhtikuuhun.

• **Lepakkoselvitys – täydennys 2020**
Selvityksessä vuonna 2019 havaittiin viitteitä siitä, että Haapakorven tilan ulkorakennuksissa päivehtii lepakoita. Kesällä 2020 laadittujen maastoselvitysten sekä aiempien selvitysten perusteella pyrittiin selvittämään, onko rakennuksissa luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittamia, lepakoiden säännöllisessä käytössä olevia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joita koskee hävittämis- ja heikentämiskielto. Tilan alueella havaittiin vuonna 2019 ainakin kolmea lepakkolajia: pohjanlepakkoa, viiksi- ja/tai isoviiksisiippaa sekä korvayökköä. Kaikkia näitä lajeja tavattiin myös 2020.

Kaikilla aktiivikartoituskerroilla Haapakorven pihapiirissä olevan ladon pohjoispäädystä, räystään alta lähti noin 35–45 minuuttia auringon laskun jälkeen yksi viiksi- tai isoviiksisiippa. Yksilö (todennäköisesti sama) myös palasi päivehtimispaikkaansa aina noin 40 minuuttia ennen auringon nousua. Millään kartoituskerralla ladosta ei havaittu lähtevän useampia yksilöitä. Useimpina öinä viiksisiippa myös jäi ruokailemaan ladon lähiympäristöön. Muutamilla kartoituskerroilla alueella vieraili yön aikana myös toinen viiksisiippayksilö, mutta se ei koskaan jäänyt alueelle pidemmäksi aikaa. Ladon eteläpäädystä ei havaittu lähtevän lepakoita. Muista ulkorakennuksista ei havaittu lähtevän tai niihin palaavan lepakoita.

Kaikilla aktiivikartoituskerroilla tilan pihapiirissä havaittiin ruokaileva pohjanlepakko. Pohjanlepakko lensi aina suoraviivaisesti pihapiirin poikki, ts. piha oli yksilön siirtymäreitillä tai kuului osana sen laajempaan ruokailulentoreittiin. Muista lepakkolajeista ei tehty havaintoja. Ulkorakennuksissa ei havaittu merkkejä isommista lepakkokolonioista. Ladon pohjoispäädyssä, viiksisiippayksilön päivehtimispaikan alla havaittiin hirsien päällä yksittäisiä papanoita.

Johtopäätökset ja suositukset:
Tilan rakennuksissa ei ole lepakoiden lisääntymiskolonioita. Pihapiiriin sijoittuvassa ladossa on yhden viiksisiippayksilön (todennäköisesti yksinäinen

koiras) säännöllisesti käyttämä päivälepopaikka. Pihapiirissä ruokailee kesäisin myös pohjanlepakko. Lisäksi pihapiirissä käy selvästi satunnaisemmin muita lepakoita kuten korvayökkö ja toinen viiksisiippayksilö.

Luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Tiukka suojelu edellyttää, että kyseisten lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat on aina säilytettävä erilaisten hankkeiden ja toimenpiteiden yhteydessä, ellei niiden hävittämiseen tai heikentämiseen ole saatu poikkeamislupaa luontodirektiivin artiklan 16 perusteilla. Direktiivin tulkintaohjeessa esitetyn lisääntymis- ja levähdyspaikan määritelmän mukaan yksilöiden tulee käyttää paikkaa säännöllisesti. Tulkintaohje ei ota kantaa siihen, onko yksittäisen yksilön käyttämä päivälepopaikka suojeltu vai tulisiko suojelussa keskittyä lajin kannalta merkittäviin, useiden yksilöiden säännöllisesti käyttämiin levähdyspaikkoihin (esim. talvehtimispaikat).
Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoista ei ole vielä laadittu määritelmää Suomessa, ja lajiryhmä on jätetty mm. pois uusimmasta direktiivilajioppaasta. Yleisen käytännön mukaan yksittäisten lepakoiden päivälepopaikkoja ei ole tulkittu direktiivin tarkoittamiksi levähdyspaikoiksi, sillä olemassa olevan käsityksen mukaan lepakot vaihtavat päivälepopaikkaansa melko usein. Lisäksi vaihtoehtoisia päivälepopaikkoja on usein tarjolla runsaasti.

Viiksisiippalajit ovat Tampereen alueella melko yleisinä ja runsaina esiintyviä lepakkolajeja. Lajien päivälepopaikoiksi soveltuvat monenlaiset ihmisen tekemät rakennelmat sekä puiden kolot ja lahopuiden kaarnanraot. Siksi yksittäisen päivälepopaikan hävittämisellä ei todennäköisesti ole laajempaa merkitystä yksilö- tai populaatiotasolla.

Levähdyspaikan määritelmästä ja yksittäisen lepakon päivälepopaikan suojelullisesta merkityksestä tulisi kuitenkin neuvotella alueellisen ELY-keskuksen kanssa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Mikäli tilan alueella päädytään purkamaan rakennuksia, tulisi rakennusten purku joka tapauksessa ajoittaa ajankohtaan, jolloin lepakoita ei niissä varmuudella ole eli loka-huhtikuuhun. Alueen länsireunalle sijoittuu lepakoiden ruokailualue. Ruokailualue voi olla lepakoiden kannalta tärkeä, jos alueella esimerkiksi saalistaa monta lajia ja/tai alueella saalistaa merkittävä määrä yksilöitä. Tärkeille ruokailualueille ei ole määritelty sen tarkempia kriteerejä (esim. laji- tai yksilömääriä).

Kaava-alueelle sijoittuvaa ruokailualuetta ei tarkkailtu uudelleen kesän 2020 aikana, mutta alueen merkitystä voidaan silti tarkastella uusimpien selvitystulosten valossa. Lepakkopopulaatioiden kannalta kaikkein tärkeimpiä ovat ne ruokailualueet, jotka sijoittuvat lisääntymisyhdyskuntien läheisyyteen. Lepakkonaaraat eivät tunnetusti lähde kovin kauas koloniasta poikasten ollessa pieniä, ja hyvät ruokailualueet kolonian lähialueella parantavat niiden lisääntymismenestystä. Selvityksen perusteella Haapakorven tilalla – tai

muuallakaan ruokailualueen läheisyydessä – ei ole lepakoiden lisääntymisyhdyskuntia. Kaava-alueelle sijoittuvan ruokailualueen merkitystä lepakoille voidaan siten pitää tavanomaisena.

Mikäli Aitovuoren kaava-alueelle sijoittuva ruokailualue supistuu tai häviää rakentamisen seurauksena, aiheutuu siitä todennäköisesti vähäisiä vaikutuksia enimmillään 1–5 viiksisiippayksilölle. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoille ei kuitenkaan aiheudu heikennyksiä eikä populaatiotason vaikutusten ilmeneminen ole todennäköistä. Pohjanlepakoille ei arvioida muodostuvan vaikutuksia, sillä laji on sopeutunut ihmisen muuttamiin ympäristöihin, eikä ole keinovalonkaan suhteen erityisen herkkä.

1.9 Suunnittelun tueksi tehdyt selvitykset ehdotusvaiheessa

- **Kaavatalous 2025, tark. 2026**

Maankäyttötulojen arvio on noin 1,6 milj. euroa ja investointien noin 2,8 milj. euroa. Kaupungin osuus investointikustannuksista muodostuu katujen ja hulevesien hallinnan rakentamiskustannuksista sekä niihin liittyvistä työmaa- ja tilaajatehtävistä. Lisäksi alueesta muodostuu kaupungille vuokratuloja, mutta niiden merkitys tarkastelun tulopuolella on vähäinen.

- **Luontoselvitys 2025**

Selvityksen tarkoitus oli kartoittaa ja päivittää sekä kuvata alueen huomionarvoista lajistoa ja arvokkaita luontokohteita.
Liito-orava: Alueella ei tehty havaintoja liito-oravasta vuonna 2025. Lajille soveltuvia elinympäristöjä ja niiden välillä olevia soveltuvia kulkuyhteyksiä tunnistettiin melko runsaasti ja ne mukailivat aiempia havaintoja. Myös havaittiin muutama liito-oravan pesintään soveltuva luonnonkolo, risupesä ja pönttö.
Vaikka liito-oravahavainnot alueella ovat viime vuosina vähentyneet ja vaikuttaisi, että liito-oravaa ei enää esiinny alueella, voi laji yhä asuttaa alueen uudelleen. Suurimmaksi haasteeksi alueella on muodostunut mm. voimajohtolinjojen katkaisemat kulkuyhteydet, jotka ovat etenkin Haapakorven tilan kohdalla vain hyppytolppien tai Jyväskyläntien ylittämisen varassa.
Liito-oravalle soveltuvissa metsissä lehtipuu on hyvin vähissä. Alueen käytössä tulisi huomioida kulkuyhteydet ensisijaisesti metsäisten kulkuyhteyksien avulla Alueella on 2 yhteyttä, joita kehittämällä lajin liikkuminen alueiden välillä mahdollistuisi. Liito-oravan käytössä olleet elinympäristöt (arvoluokka 2) tulee jättää muuttavan maankäytön ulkopuolelle, mutta alueella tällä hetkellä tehtävä ulkoilumetsien monimuotoisuuteen tähtäävä metsänhoito on suositeltavaa. Erityisesti huomiota tulisi myös kiinnittää kohteiden 1 ja 2 elinympäristön ominaisuuksien ylläpitoon ja parantamiseen. Lehtipuumäärää voisi esimerkiksi pyrkiä lisäämään metsänhoidon keinoin.

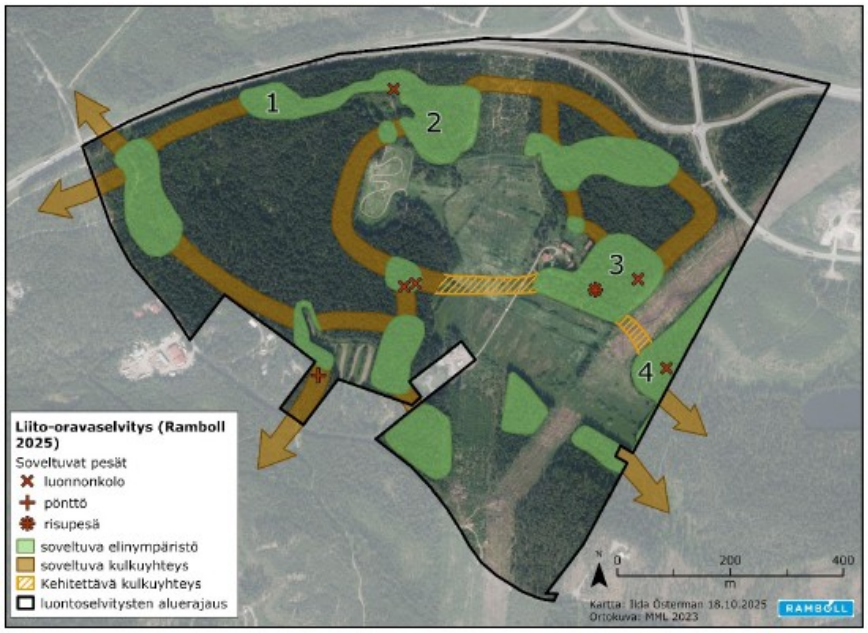

Kuva 22: Vuoden 2025 liito-oravaselvityksen tulokset ja aiempina vuosina tehdyt liito-oravahavainnot

Pesimälinnusto: Alueen linnusto on melko monipuolista johtuen elinympäristöjen vaihtelevuudesta. Alueella ei sijainnut linnustollisesti erityisiä keskittymäalueita tai muuten alueellisesti merkittäviä kohteita, mutta siellä esiintyy tasaisesti useita huomionarvoisia lajeja.
Selvityksissä havaittu kehrääjä pesii todennäköisesti kaava-alueen ulkopuolella, mutta alueella saattaa olla sille merkitystä ravinnonhankinnassa, sillä soveltuvia pesimä- ja ruokailualueita on lähialueella kohtalaisesti. Pöllöjä ja petolintuja ei havaittu maastokauden 2025 selvityksissä, mutta näiden pesimistä alueella ei voida poissulkea.

Kasvillisuus ja luontotyypit: Haapakorven puronotko on metsälain turvaama luontotyyppi. Kohde suositellaan jättämään muuttavan maankäytön ulkopuolelle, ja sen lähiympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman puustoisena. Metsistä huomattava osa on ojitettuja turvekankaita ja vanhat, ojittamattomat kangasmetsät ovat selvitysalueella varsin harvalukuisia.
Alueella sijaitseva lähteikkö on laaja, ja melko edustava kohde, joka tulee huomioida myös ympäröivässä maankäytössä siten, ettei sen vesitalous vaarannu. Lähiympäristössä avohakkuita olisi syytä välttää.

Tuore niitty on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi ja alue tulisi jättää muuttavan maankäytön ulkopuolelle, ja sen umpeenkasvu tulisi estää.
Alueella havaitut haitalliset vieraslajit tulee poistaa. Mahdollisia ennallistamistoimia voisi suunnata ekologiselta tilaltaan heikoimpiin alueisiin.

- **Hulevesiselvitys ja -suunnitelma 2026**

Selvityksessä on keskitetty määrittämään hulevesien hallintatarve kahdelle uudelle tontille sekä kuivausreitit Hempurankadulle. Alueella ei ole hulevesiverkostoja, eikä rumpuja ole kartoitettu. Suunnitelmat on tehty karkealla tasolla. Tulevan maankäytön myötä pysäköinti- ja liikennemäärät kasvavat, mikä lisää liikenteestä aiheutuvaa kuormitusta hulevesiin.
Hulevedet tulee viivyttää tonttikohtaisesti. Viivytysmäärät määräytyivät viherkerroinlaskelman perusteella. Pysäköintialueiden hulevedet tulee käsitellä biosuodattamalla. Hempurankadun itäpuolen hulevedet johdetaan hulevesiputkessa tonttiliittymän länsipuolella alkavaan ojaan, josta Hempurankadun ja tontin 7555 vedet purkavat Hempuranojaan. Tontin 7554 vedet purkavat tontin itäpuolella olevaan ojaan, joka liittyy Hempuranojaan etelässä. Suunnitelmakartassa on esitetty viitteelliset sijainnit hulevesien hallintarakenteille. Hulevesien hallintajärjestelmän putkikoot ja korot tulee tarkistaa jatkosuunnittelun yhteydessä.

- **Viherkerroin ja pihasuunnitelma 2026**

Suuremman KTY-tontin viherkertoimen tavoitetaso on 0,60 ja pienemmän 0,8. Tonttien pihasuunnitelma on laadittu karkealla oletuksella toimijan tarvitseman asfaltoidun alueen laajuuden mukaan, ja vihertehokkuus täyttyy vaatimusten mukaisesti.

- **BOOST-laskenta / Haapakorven ekologinen kompensaatiotarkastelu; haittalaskenta**

Haapakorven alueella havaittiin kaavaprosessin aikana runsaasti luontoarvoja, joiden heikentämistä on tavoitteena välttää ekologisen kompensaation lieventämishierarkian mukaisesti. Ehdotusvaiheen kaavaratkaisussa valtaosa alueesta on osoitettu viheralueiksi, ja ainoastaan pieni osa rakentamiseen. Rakentaminen on osoitettu alueille, joilla aiheutetaan vähiten haittaa luontoarvoille. Työn tavoitteena on tuottaa Tampereen kaupungille tietoa ja kokemusta luonnonsuojelulain mukaiseen vapaaehtoiseen ekologiseen kompensaatioon sisältyvästä haittalaskennasta. Tarkastelu on alustava. Laskelmalla haitta saadaan selville uuden maankäytön aiheuttama hyvitystarve luonnonarvohehtaareissa. Työn pohjaksi kohdealueelta ja lähiympäristöstä selvitettiin kesällä 2025 Lutu-luokittelun mukaisesti luontotyypit. Luontotyypeistä eniten heikennystä aiheutuu kangasmetsille, erityisesti lehtomaisille kankaille.

- **Planect**

Asemakaavan ilmastovaikutusten määrälliseen arviointiin käytettiin Planect-ohjelmaa. Ilmastovaikutusten kannalta olennaisiksi asioiksi tämän kaava-alueen osalta on tässä vaiheessa tunnistettu rakentamiseen liittyvät päästöt sekä uusien

toimitilojen ja ulkoilualueen käyttäjien liikenteen käyttövaiheen päästöt. Tavoite pitää kaava-alueesta merkittävä osa lähellä luonnontilaista lähtökohtaa vähentää kaava-alueeseen liittyviä ilmastovaikutuksia ja siitä on etua myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta.

- **Liikenneselvitys ja kadun yleissuunnitelma 2026**

Selvityksessä on tarkasteltu asemakaava-alueen nyky- ja ennustetilan liikenneverkkoa ja -määriä sekä saavutettavuutta. Valtatie 9 on tarkoitus leventää 4-kaistaiseksi päätieksi. Alueen saavutettavuutta tarkasteltiin sekä autolla että pyörällä. Autoliikenteellä saavutettavuus on selvästi pyöräilyä parempi. Tarastenjärven ja Haapakorven alueet ovat työpaikka- ja virkistysalueita, joiden tulisi olla hyvin saavutettavissa henkilöautoliikenteen lisäksi joukkoliikenteellä ja pyöräillen.
Joukkoliikenteen saavutettavuus asemakaava-alueella on kohtalaisen hyvä, joten alueelle on mahdollista matkustaa joukkoliikenteellä. Pyöräilyn saavutettavuus on nykyisellään heikko. Jotta pyöräily olisi tulevaisuudessa varteenotettava vaihtoehto alueella työskenteleville ja ulkoilutoimintoihin saapuville, pyöräilyinfrastruktuuria on kehitettävä.

Tärkeimmät suunnat pyöräily- ja kävely-yhteyksille ovat Olkahisiin Tampereen keskustan suuntaan, Ruutanan kautta Kangasalan keskustan suuntaan sekä Nurmi-Sorilaan. Pyöräilyn saavutettavuuden parantamiseksi Tarasteen alueelle ehdotetaan pohjoista pyöräily-yhteyttä. Valtatien 9 tiesuunnitelman yhteydessä on laadittu liikenne-ennuste vuodelle 2040. Liikennemäärän kasvua on noin 65 %. Myös Ruutanantiellä liikennemäärän ennustetaan yli kaksinkertaistuvan.

Asemakaava-alueen liikenne: Koska asemakaavan KTY-merkinnän sisältämät toiminnot ovat varsin laaja-alaisia, liikennemääriä arvioitiin KTY-alueiden osalta ’minimi’ ja ’maksimi’ liikennetuotoksena. Minimi vastaa esim. varasto- ja teollisuustoimintoja ja maksimi toimistoja. Vt9 eritasoliittymän yhteyteen sijoittuvan KTY-alueen osalta maksimi arvioitiin huoltoasematoiminnolla. Arvio autoliikenteen määristä on esitetty selvityksessä. Liikennemääräarvioissa on arvioitu myös joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn määriä. Kaava-alueen sijainnin takia niiden osuus kaikista matkoista jää noin 20 %:iin.

Asemakaava-alueen kokoojakatu, Hempurankatu: Hempurankatu rakentunee kahdessa vaiheessa: 1. vaihe on liittymän rakentaminen Ruutanantielle ja kadun rakentaminen noin 170 m matkalla sekä kadun eteläpuolinen ulkoilualueita palvele pysäköintialue. 2. vaiheessa katu rakennetaan kääntöpaikalle saakka. Oheisessa kuvassa on esitetty ote kadun yleissuunnitelmakartasta.

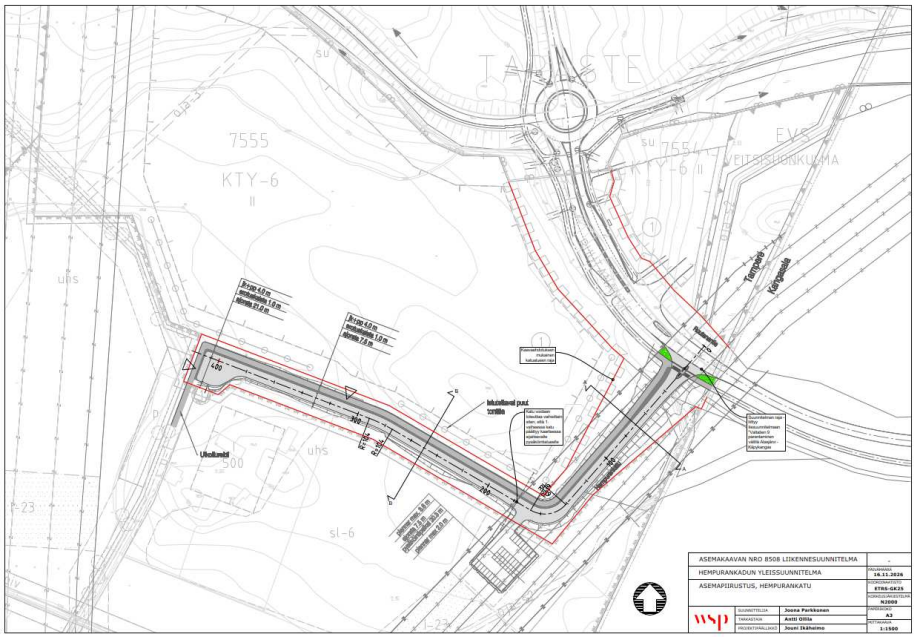

Kuva 22. Karttaote katujen yleissuunnitelmasta, jossa näkyy Ruutanantien liittymä ja uuden alueen sisääntulo.

- **Vesihuollon yleissuunnitelma**

Tampereen Vesi on laatinut yleissuunnitelman alueen vesihuollosta vesijohtolinjoineen.

1.10 Tonttijako ja pohjakartta

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa tonttijakoa. Alueelle laaditaan ensimmäinen asemakaava. Pohjakartta on Tampereen kaupungin paikkatiedon laatima ja se on tarkistettu vuonna 2026.

2 ASEMAKAAVAN KUVAUS

2.1 Asemakaavan rakenne

Asemakaava sijoittuu alueelle, joka rajoittuu Kangasalan kaupunkiin ja vt 9:ään. Rakentamiseen osoitetut korttelit sijoittuvat risteysalueen läheisyyteen. Muu alue osoitetaan virkistysalueeksi (V-1) ja suojaviheralueiksi (EV ja EVS).

Ohjeellinen pysäköintipaikka sijoittuu johtoaukean alle. Pysäköinti palvelee ulko- ja virkistysalueiden käyttöä paikassa, jossa sille on tunnistettu tarve. Valmisteluvaiheen sl-23-määräys voimajohtojen kohdalla on korvattu i-23 määräyksellä, jossa on huomioitava voimajohtoalueen korkeusrajoitukset. Johtoalueella tulee mahdollistaa tarvittaessa raivaukset. Kaavassa ei voi siksi määrätä alueen osaa, jolle tulee istuttaa liito-oravan kulkureitiksi soveltuvaa

puustoa ja tarvittaessa latvusyhteyden toteutuminen tulee turvata lisäksi rakenteellisin ratkaisuin.

Voimajohtolinjat katkovat liito-oravan elinympäristöä ja kulkuyhteyksiä, jotka ovat osittain vain hyppytolppien varassa, eikä niiden käytöstä ole varmaa tietoa. Luontoselvityksessä kulkuyhteyksiä toivotaan edelleen voimalinjojen kohdalle, mutta alue ei olettavasti toimi liito-oravan vahvana yhteytenä, joten tärkeintä on turvata voimajohtojen länsipuolella olevien elinympäristöjen edellytykset. Liito-oravan kulkuyhteyksiä ei voida kaavalla luotettavasti varmistaa jo rakennettujen johtojen kohdalla, koska hyppypuiden ympärille suunniteltu puusto ei ole kasvanut odotetusti. Nykyiset rakenteet ja useampi voimajohtojen omistajataho vaikeuttavat yhteyksien jälkikäteistä muodostamista ja rinnakkaisten johtojen alin kohta vaihtelee. Maakaapelireitti ja kaasuputki edellyttävät risteämälausuntoa toteutuskelpoisuudesta ja reunaehdoista

2.2 Mitoitus

Koko suunnittelualueen pinta-ala on noin 60 ha, joista korttelialueiden pinta-ala on noin 8 ha. Alueelle osoitetaan kerrosalaa yhteensä 32 106 k-m^2.

Nykytila	Pinta-ala ha	Rakennusoikeus k-m^2	Tonttitehokkuus e
Kaavoittamaton	60,3	-	-

Asemakaavalla muodostuu	Pinta-ala ha	Rakennusoikeus k-m^2	Tonttitehokkuus e
KTY-6	7,97	31 106	0,30–0,40
V-1	27	500	-
EV	9,89		
EVS	5,81	-	-
Katualue	2,1	-	-
LT-4	7,45		
ET-1	0,006		

Voimalinjavaraukseen ja alueen maanalalaisiin johtoihin liittyvä mitoitus sekä tilavaraukset

Maakuntakaavan 400 kV:n voimajohdon yhteystarpeelle ei ole määritelty tarkkaa sijaintia, ja sen toteuttaminen vaatisi arviolta 30–40 metriä lisäleveyttä. Kantaverkon kehittämissuunnitelma 2026–2035 ei sisällä johdon toteutusta.

Yleiskaavoituksen mukaan varautuminen uuteen voimajohtoon edellyttäisi myös Tarasteen puoleisten asemakaavojen muuttamista, mikä ei tässä vaiheessa ole kannattavaa, joten kaavaprosessia jatketaan nykyisellä linjauksella.

Johtojen yhteensovitus

Kaasuputken ja sähkökaapelin tarvitseman johtokäytävän leveydeksi kirjattiin 8 metriä. Käyttövaiheessa 5 metrin leveys riittää, mutta rakentamisen aikainen työalue on laajempi. Vt 9:n pohjoispuolella sijaitsevan kaasuaseman varoetäisyyksiä ei tarvitse huomioida kaavoituksessa, sillä putken suoja-alue määräytyy maakaasuasetuksen mukaan.

Kaava-alueen ulkopuolella oleva 110 kV:n johtovaraus kuuluu Tampereen Energia Sähköverkolle, eikä sitä tarvitse huomioida.

14.11.2025 yhteensovituskokouksessa oli edustettuna seuraavat tahot: Fingrid, Gasgrid/FCG, Tampereen Energia Sähköverkko Oy, Tampereen kaupunki, asemakaavoitus ja yleiskaavoitus, Tampereen kaupunki, Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä.

Linjaukset VT9:n pohjois- ja eteläpuolella

Kaasuputkesta asianosaisten kanssa on otettu esille suunnittelukysymyksiä koskien VT9:n pohjoispuolta, putken sijaintia voimalinjojen reuna-alueella ja VT9:n alitusta sekä maantien suoja-alueelle sijoittumista. Johtokäytävän seuraaminen on todettu kaavaratkaisun kannalta luontevinta

29.10.2025 pidettiin Tampere–Kangasala-yhdysputken (PE315) toteutussuunnittelun sidosryhmäkokous (Tampereen kaupunki, Gasgrid Finland Oy ja FCG).

2.3 Kaavamerkinnät ja -määräykset

Kaavamerkinnät ja -määräykset ovat liitteenä olevassa asemakaavakartassa.

2.4 Nimistö

Kadunnimitoimikunta on nimennyt alueen kadut ja puisto-ym. alueet kokouksessaan 24.1.2019 §6. Alueen nimeksi päätettiin Haapakorpi, alueen vanhan maatilan ja peltojen nimen mukaisesti. Alueen läpi kulkeva oja on nimetty sen yhdellä perinteisellä nimellä Hempuranojaksi.

2.5 Kaavan vaikutukset

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Asemakaavalla osoitettaan ulkoharrastamisen suuralue metsään ja peltoaukeille.

Luodaan edellytykset terveys- ja arkiliikuntaa tukevalle ulkoharrastamisen toiminnalle.

Maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
Katujen, muun infrastruktuurin ja tonttien rakentaminen edellyttää maansiirtotöitä ja kallionlouhintaa. Pääosin alue jää rakentamatta.
Asemakaavan ilmastovaikutusten määrälliseen arviointiin on käytetty Planect-ohjelmaa, jolla on laskettu ilmastovaikutuksia rakentamiselle ja käyttövaiheen ensimmäiset 50 vuotta sisältävälle elinkaarelle. Kokonaisuudessaan asemakaavan toteuttamisen arvioitiin kasvattavan hiilijalanjälkeä noin 53 000 tCO2e, josta noin 29 000 tCO2e oli tuote- ja rakentamisvaiheen päästöjä. Kerrosalaneliötä kohti laskettuna hiilijalanjälki oli yhteensä noin 28 kg CO2e. Laskelmat on tehty rajallisten lähtötietojen pohjalta ja kun kyse on vuosikymmeniä eteenpäin koskevasta arviosta, tuloksiin liittyy monenlaisia epävarmuuksia. Ilmastovaikutusten kannalta olennaisiksi asioiksi tämän asemakaavan osalta on tunnistettu rakentamiseen liittyvät päästöt sekä uusien toimitilojen ja ulkoilualueen käyttäjien liikenteen käyttövaiheen päästöt sekä toimitilojen käytön kautta aiheutuvat päästöt. Toteutuksessa myös puusto ja hiilivarastot vähenevät. Tavoite pitää kaava-alueesta merkittävä osa lähellä luonnontilaista lähtökohtaa kuitenkin vähentää kaava-alueeseen liittyviä ilmastovaikutuksia ja siitä on etua myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta.

Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
Alueella on havaintoja mm. liito-oravista, lepakoista ja lahokaviosammalesta. Liito-oravalle tärkeät alueet on mahdollista säilyttää ja parantaa toimivat kulkuyhteydet alueille. Alueen linnusto edustaa melko monipuolisesti tavanomaista metsä-, pelto ja kulttuuriympäristöjen lajistoa. Metsillä on suuri merkitys luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. Voimalinjojen väliset ekologiset yhteydet tulee varmistaa.
Metsälajiston kannalta metsäalueiden säilyminen mahdollisimman laajoina ja yhtenäisinä kokonaisuuksina edesauttaa lajien säilymistä alueella myös tulevaisuudessa. Kaava ei vaikuta merkittävästi kasvi- ja eläinlajeihin tai luonnon monimuotoisuuteen.

Yleispoikkeamisen soveltaminen
Luonnonsuojelulain 82 §:n mukaan lajirauhoitus ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eikä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttämistä. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamasta tai häiritsemästä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Lahokaviosammaleen

ydinalueesta menetetään 1. Kyseinen alue sijoittuu sellaiseen kohtaan suunnittelualueella, jossa sen säilyminen olisi epätodennäköistä esirakentamisen alkaessa.
Muunlaista tyydyttävää ratkaisua ei löytynyt KTY korttelin käytön järjestämiseksi ja kaikkien kolmen ydinalueen säästämiseksi suunnittelualueella. KTY-6 korttelissa olevan ydinalueen säilyttäminen ei ole mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Rakentaminen keskittäminen vt9:n ja risteysalueen läheisyyteen suunnittelualueella myös saavutettavuuden ja laajemman aluekehityksen näkökulmasta tarkoituksen mukaisin ratkaisu.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
Asemakaavan toteuttaminen ei muuta alueen yhdyskuntarakennetta. Suunnittelualueelle saavuttaessa tukeudutaan pääosin autoilun, mutta myös pyöräilyn lisäksi myös julkiseen liikenteeseen.
Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ovat kokonaisuutena vähäiset: kaava ei muuta alueen perusrakennetta, vaan tukeutuu olemassa olevaan (sekä kehittyvään) seudulliseen väyläverkkoon ja kuntarajan ylittäviin yhteyksiin. Liikenteellisesti alueen saavutettavuus perustuu pääosin henkilöautoon, mutta sitä täydentävät pyöräily ja joukkoliikenne. Tämä korostaa tarvetta toimiville ja turvallisille yhteyksille sekä seudullisen liikenneverkon kehittämisen huomioimiselle jatkosuunnittelussa.
Asemakaavaratkaisussa on huomioitu vt 9 suunnitelmat eritasoliittymän ja tieverkon tilavarauksien sekä melusuojanuksen osalta. Ruutana-Tarastejärven-Asema osayleiskaavoitus on vireillä ja 2-kehän paikalle on esitetty eri vaihtoehtoja.
Tampereen kaupunki on lausunnossaan 24.1.2024 todennut, että laadituista kehityskuvista, jossa 2-kehä liittyy Matkajärven itäpuolelta Ruutanatiehen, ratkaistaan parhaiten toteuttamisedellytykset, joilla
turvataan koko kokonaisuus. Asemakaavaratkaisu tukee yli kuntarajan ylittävän ja tulevaisuuteen tähtäävää maankäyttöä edistäen seudullisen liikenneverkon yhteensovittamista.

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Maisemallisesti aluetta määrittävät vahvasti siellä kulkevat voimalinjat. Vaikutukset kaukomaisemaan jäävät vähäisiksi, koska rakentaminen kohdistetaan liikennealueiden läheisyyteen. Haitallisia vaikutuksia lähimaisemaan ja katunäkymiin voidaan vähentää hyvällä suunnittelulla, suunnitelmien havainnollistamisella sekä rakennusvalvonnan ohjauksella.

Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen
Asemakaavalla ei ole merkittäviä yritysvaikutuksia.

3 VUOROVAIKUTUS JA ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 Asemakaavan käynnistäminen

Asemakaava kuulutettiin vireille 10.5.2018, kun osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin nähtäville 11.5.-1.6.2018 välisen ajan.

3.1.1 Asemakaavan osalliset

- Kaavamuutoksen hakija
- Kiinteistöjen omistajat ja asukkaat (lähialue)
- Kaupungin eri viranomaiset, toimialat ja liikelaitokset
- Pirkanmaan Pelastuslaitos
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Pirkanmaan ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto)
- Sisä-Suomen elinvoimakeskus (1.1.2026 alkaen)
- Pirkanmaan liitto
- Kangasalan kaupunki
- Fingrid Oyj
- Elenia Oy
- Gasgrid Oy
- Ruutanan asukasyhdistys
- Puolustusvoimat
- Hämeen Moottorikerho ry
- Tukes
- Tampereen seudun polkupyöräilijät ry
- Muut ilmoituksensa mukaan

3.2 Aloitusvaihe

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 11.5.-1.6.2018 välisen ajan. Tuolloin saatiin 6 kommenttia ja 1 mielipide.
Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 31.10.-21.11.2024 välisen ajan. Uudesta aineistosta saatiin 9 kommenttia ja 11 mielipidettä.

Kommentit
Tampereen Energia Sähköverkko Oy:n mukaan jokaiselle tontille tarvitaan muuntamo. Lisäksi on tarve rakentaa maakaapelointi yhteys Tarasteen puolelta.
Asemakaavoitus: merkitään tiedoksi ja huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Viheralueet ja hulevedet-yksikkö: Hulevesiselvitys- ja suunnitelma laadittava.
Asemakaavoitus: suunnittelu tarkentuu asemakaavan ehdotusvaiheessa.

Terveydensuojelu pitää ulkoharrastamisen suuraluetta hyvänä asiana. Toimintojen suunnittelussa ja välimatkoissa pyydetään huomioimaan erityisesti vieressä oleva jäteasema ja siellä olevat toiminnot, jotka voivat muuttua vuosien kuluessa mm. jätteenkäsittelylajikkeiden osalta.
Asemakaavoitus: merkitään tiedoksi.

Ympäristönsuojelu
Asemakaavan lähtökohdat alueen monien luontoarvojen säilyttämiselle ovat monelta osalta aiempia kaavavaiheita parempia. Tiiveimmän rakentamisen alue on alustavassa maankäyttöluonnoksessa kuitenkin osoitettu liito-oravan elinympäristölle ja uhanlaiseksi luokitellun lahokaviosammalen ydinalueelle. Sama alue on kantakaupungin yleiskaavassa osoitettu ohjeellisen ekologisen yhteyden alueeksi. Liito-oravan tai lahokaviosammalen suojelu yksityisillä tonteilla ei ensisijaisesti ole suositeltavaa. Kokemukset esimerkiksi kapeiden metsäkaistaleiden asemakaavallisesta suojelusta yksityisillä tonteilla tai niihin välittömästi rajautuen eivät aiempien asemakaavojen perusteella ole rohkaisevia. Varttuneet ja tasaikäiset kuusikot ovat reunavaikutukselle erityisen herkkiä.
Koiraharrastustoimintoja on alustavasti suunniteltu liito-oravan elinympäristölle. Aktiivinen koiraharrastaminen ei häirintävaikutuksen vuoksi ole suositeltavaa liito-oravan elinympäristöllä pesäpuiden läheisyydessä. Liito-oravan pesäpuiden tiukka suojelu myös asettaa rajoituksia esimerkiksi koiraharrastajien toimesta vaaralliseksi koettujen puiden kaatamiselle alueelta.
Toimintojen sijoittelussa tulisi vielä tarkemmin tarkastella luontoarvojen ja tulevien toimintojen yhteensovitusta.
Meluselvitys on tarpeen. Moottoritiestä aiheutuva melu voi aiheuttaa rajoitteita tai melusuojaustarpeita alueen suunnitellulle virkistyskäytölle.
Asemakaavoitus: suunnittelu tarkentuu asemakaavan ehdotusvaiheessa.

Pirkanmaan maakuntamuseo: Alueelta ei ole tunnistettu kulttuuriympäristön arvoja eikä hankkeeseen liity niiden osalta selvitystarpeita. Alueella sijaitsevasta Haapakorven tilakeskuksen historiasta ja rakennuskannasta on syytä kirjata perustiedot valokuvineen asemakaavan selostukseen. Kaavaluonnos pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon mahdollista lausuntoa varten.

Asemakaavoitus: Kaavaselostukseen on lisätty valokuvia ja saatavilla oleva tieto tilakeskuksesta.

Kangasalan kaupunki: Asemakaavoituksen jatkumista pidetään erittäin myönteisenä, kuten tavoitteita, jotka mm. tukevat kaupunkien rajalla maakuntakaavassa osoitetun etelä-pohjoissuuntaisesti kulkevan viheryhteyden jatkuvuutta. Kangasalan kaupunki arvostaa taustoitusraportissa esitetyn

polkuverkoston yhdistämistä Lintukalliontien ylikulkusiltaan, jonka merkitys jalankulun ja pyöräilyn yhteytenä Kangasalan ja Tampereen välillä tulee kasvamaan erityisesti Nurmin ja Ruutanan alueiden kehittyessä.
Tavoitteissa on ansiokkaasti huomioitu valtakunnallisten ja maakunnallisten liikenteen kehittämistarpeiden ja aluevarausten merkitys suunnittelussa.
Tavoitetta pidetään erittäin tärkeänä ja katsotaan, että 2-kehän tarkoituksenmukainen toteuttaminen seudullisena väylänä edellyttää sen sujuvaa liittämistä valtatien 9 liittymään Tarastenjärven kohdalla.
Asemakaavan itäisellä, työpaikkatoiminnoille kehitettävällä osalla tulee varautua 2-kehän kehittämiseen varaamalla tielle riittävän laaja alue niin, ettei asemakaava heikennä kehän kehittämisedellytyksiä.
Kangasalan kaupunki suhtautuu erittäin myönteisesti Haapakorven alueen asemakaavoituksen jatkumiseen ja esittää toiveen kaupunkien välisen yhteistyön jatkamisesta.
Asemakaavoitus: Merkitään tiedoksi.

Fingrid: Alueella on useita Fingridin voimajohtoja. Sähköntarpeessa on merkittävää kasvua tulevaisuudessa, joten alueen voimajohtoihin kohdistuu kehitystarpeita ja mahdollisesti tarvetta toteuttaa kokonaan uusia voimajohtoja.
Voimajohtojen yhteystarpeita on esitetty Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa elonkirjo ja energia (tarkistettu ehdotus nähtävillä 1.11.-1.12.2024). Haasteensa asiaan tuo varsinkin asemakaavatarkkuudessa se, että voimajohtohankkeita ei määritelty tai voimajohtojen teknisiä ratkaisuja ei ole vielä suunniteltu.
Tilantarve ja yksityiskohdat tarkentuvat esim. 400 kV voimajohdon kohdalla vasta mahdollisessa YVA-menettelyssä ja yleissuunnitteluvaiheessa.
Yhteensovitusta ja ratkaisuja olisi mahdollisesti hyvä pohtia yhdessä Fingridin ja kaupungin kesken. Pyydämme olemaan yhteydessä, jos työpalaveri on tarpeen tässä vaiheessa. Mahdollisesti tietoa tulee lisää asemakaavan edetessä.
Kannattaa olla yhteyksissä jakeluverkkoyhtiöihin ja keskustella heidän tarpeistaan.

Kaavoituksen lähtökohdaksi on otettava huomioon lausunnossa esitetyt asiat koskien rakentamista voimajohdon läheisyydessä. Lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Asemakaavoitus: Merkitään tiedoksi.

Pirkanmaan Liiton mukaan asemakaava-aineistoihin tulee kirjata suunnittelutavoitteiden muutokset ja perusteet. Koska asemakaavan maankäytön tavoitteet poikkeavat voimassa olevasta maakuntakaavasta ja yleiskaavasta, on asemakaavasta tarpeen laatia erillinen yleiskaavallinen

tarkastelu (MRL 42 § ja 39 § mukaisesti), maankäytönsuunnittelun kokonaisvaltaisen näkökulman varmistamiseksi ja vahvistamiseksi. Asiasta on hyvä konsultoida Tampereen yleiskaavoitusta, jolloin voidaan samalla myös arvioida mahdollisia tarkistustarpeita vielä vireillä olevaan Kantakaupungin vaiheyleiskaavatyöhön (valtuustokausi 2021–2025).

Pirkanmaan maakuntakaavassa alue on työpaikka-aluetta. Länsiosaan on osoitettu myös Viheryhteys-merkintä. Aluetta koskee maakuntakaavan strategisista kehittämisperiaatemerkinnöistä 2-kehän kehittämisvyöhyke (kk3). Alueelle on osoitettu myös Voimalinja-merkinnät.

Asemakaavoitus: Ks. Yleiskaavallinen tarkastelu

Pirkanmaan ELY-keskus pitää asemakaavan uudelleen määriteltyjä, myös luontoarvot huomiovia suunnittelutavoitteita, myönteisenä.

Maakuntakaavassa asemakaavan suunnittelualue on osoitettu työpaikka-alueeksi, sekä merkinnällä kasvutaajamien ja 2-kehän kehittämisvyöhyke. Yleiskaavassa alue on työpaikkojen ja elinkeinojen aluetta. Mikäli alueen toiminnot poikkeavat yleiskaavan maankäyttötavoitteista, on asemakaavaa laadittaessa tarpeen käsitellä poikkeamisen perusteet.

Tässä yhteydessä tulee tarkastella työpaikka-alueiden kokonaisuutta kyseisellä kaupungin kasvusuunnalla huomioiden myös kuntarajan ylittävät maakuntakaavasta johtuvat maankäyttötavoitteet. Kaavatyössä tarvittavat selvitykset täydentyvät OAS:n mukaan tarkemmin suunnittelun edetessä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tarvittavien selvitysten luetteloon tulisi täydentää seuraavat selvitykset: melu- ja runkomelu- ja tärinäselvitys, maaperä- ja massatasapainoselvitys sekä myös kaavan laadinnan yhteydessä tehtäväksi tuleva ilmastovaikutusten arviointi.

Suunnittelualueen eteläosaan sijoittuu mustaliusketta (GTK, kallioperäkartta 1:200 000). Mikäli kaava-alueelle kohdistuu louhintaa tai maamassojen kaivuuta, tulee mustaliuskehavainto ja sen mahdolliset ympäristövaikutukset selvittää, sillä mustaliuskeainesta voi esiintyä myös alueen maaperässä laajemmalla alueella kuin niiden tunnetuissa kallioperäesiintymissä.

Luonto: Alueelta on olemassa jo paljon selvitystietoa luontoarvoista. Tärkeää on tunnistaa kaikki luontoarvot ennen suunnittelun aloittamista ja luontoselvityksiä on syytä päivittää sen osalta, jos tiedot eivät ole enää ajantasaisia. Kaava-alueelta on myös tunnistettu tummaverkkoperhoselle soveltuva elinympäristö. Kaava-alueelle tulee tehdä uusi tummaverkkoperhosselvitys, jotta alueen nykyinen perhostilanne selviää.

Liikenne: Valtatielle tulee varata asemakaavassa liikennealuetta tiesuunnitelmassa tiealueeksi osoitetun alueen mukaisesti. Lisäksi tien lähimmän ajoradan keskilinjasta mitattuna 30 metriä on jätettävä rakentamiselta vapaaksi alueeksi, maantien suoja-alueeksi (su). Ruutanantie tulee kaavoittaa kaduksi ja sen tilavaraus tulee osoittaa tiesuunnitelman mukaisena. Tarastenjärven eritasoliittymässä valtatien ylittävä silta tulee kadun osaksi eli kaupungin omistukseen kadunpitopäätöksellä, siten se tulee osoittaa LT-alueen ylittävänä katuna tai vastaavalla kaavamerkinnällä. Tiesuunnitelmassa on esitetty Ruutanantieltä kulkuyhteydet kaava-alueelle, joten kaavaratkaisun tulee perustua näihin liittymiin.
Kaava-alueen läpi tulee järjestää riittävän sujuva ja turvallinen jalankulkua ja pyöräilyä palveleva yhteys Ruutanan suunnasta Lintukalliontielle, josta on edelleen yhteys valtatien 9 ylittävää siltaa pitkin Nurmi-Sorilan suuntaan. Lisäksi valtatien 9 tiesuunnitelman mukaan valtatien eteläpuolelle rakennetaan Tampereen kaupungin omistukseen tuleva kävelyä ja pyöräilyä palveleva väylä Lintukalliontien ja Aitolahdentien välille.

Kaava pyydetään toimittamaan luonnosvaiheessa ELY-keskukseen lausuntoa varten. ELY-keskus esittää tarvittaessa valmiutensa luonnosvaiheen työneuvotteluun ennen kaavaluonnoksen nähtäville asettamista.

Asemakaavoitus: Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 24.1.2025. Neuvottelussa todettiin, että tummaverkkoperhosselvitys on laadittu vuonna 2019. Ottaen huomioon, että niityt ovat niin eristyneet, ei ELY-keskus näe tarvetta tummaverkkoperhosselvityksen päivittämiseen. Mustaliuskeesta pyydetään lausunto tutkimuslaitokselta. Ks. yleiskaavallinen tarkastelu.

Mielipiteet
Tampereen Frisbeeseura on kiinnostunut lähtemään selvittämään frisbeegolfradan mahdollisuuksista alueelle alan ammattilaisten kanssa yhdessä.
Asemakaavoitus: merkitään tiedoksi.

Hämeen Moottorikero ry, Kangasalan Moottorikerho ry, Ruutana MTB:
Haapakorven alueen pohjoisreunassa on ollut enduroreitti 90-luvulta alkaen. Paikka on enduroon hyvin soveltuva koska alueella ei juurikaan liiku muita ulkoilijoita, lähistöllä on hyvin vähän asutusta ja enduropyörien melu ei käytännössä ylitä Jyväskyläntien liikenteen kohinaa.
Enduropoluilla on saanut ajaa maastopyörillä mutta käyttö on ollut vähäistä koska alue ei maastollisesti ole kovin soveltuvaa maastopyöräilyyn ja Ruutanan ympäristössä on tällä hetkellä erinomainen maastopyöräilyyn soveltuva polkuverkosto.

Haapakorven enduropolku on erittäin aktiivisessa käytössä ja yksi tärkeimmistä harjoittelupaikoista Pirkanmaalla. Enduroreittiä on kehitetty ja kunnostettu pitkäjänteisesti viime vuosina. Muun muassa Kangasalan Moottorikerhon jäsenmäärässä on tapahtunut viimeisenä kahtena vuotena 10 % vuosittaista kasvua, jossa hyvin hoidettu Haapakorven enduroreitti on isossa roolissa.
Luontoarvojen suhteen enduroharrastus ei käsittääksemme ole ongelma. 1992 tehtiin Padasjoella MM-endurokilpailuun liittyen laaja ympäristövaikutusten arvio, samoin 2000 luvun alussa Heinolassa. Molempien tutkimusten tulos oli, että enduropyörien aiheuttama haitta luonnolle oli lähes olematon. Paikallisen metsästysseuran kanssa olemme tehneet yhteistyötä, ja alueella onkin ruokintapaikka sekä tekeillä riistapeltoja. Alueella enduropyörällä liikkuessa tapaa useasti eläimiä lähietäisyydeltä.
Tampereen alueella ja ympäristökunnissa on tällä hetkellä hyvin rajallisesti enduroreittejä. Lakalaivassa oleva reitti on 2000- luvun aikana kutistunut hyvin pieneksi teollisuus- ja liikerakentamisen peittäessä vanhat reitit. Tarastejärven jätekeskuksen vieressä ja takana oleva jo valmiiksi lyhyt enduropolku myöskin puolittui joitain vuosia sitten aseman laajennettua. Kangasalan aseman ja Ruutanan välisen 400 kV voimalinjan alla oleva enduroreitti poistui käytöstä 2000-luvun alussa, kun tilalle merkittiin Kaarinanpolku. Myös ko. Haapakorven enduropolkua jo typistettiin muutama vuosi sitten.
Kaupungin alueella olevasta kolmesta harjoittelupaikasta Haapakorven enduroreitti on selkeästi varteenotettavin ja suosituin. Enduron harrastaminen Tampereella vaikeutuu huomattavasti, jos lajin harjoittamista ei sisällytetä Haapakorven tulevaisuuden toimintaan.

Mikäli alueella ei jatkossa voi harrastaa enduroa, oletamme kaupungin osoittavan korvaavan alueen enduroharrastamiseen.

Asemakaavoitus: Valmisteluvaiheessa tutkitaan alueen soveltuvuutta ulkoharrastamisen suuralueeksi. Ehdotusvaiheessa tarkentuvat harrastukset, jotka voidaan yhteensovittaa alueen luontoarvojen kanssa parhaiten.

Suomen herpetologinen yhdistys muistuttaa kyiden talvehtimisalueesta voimalinjojen alueella. Lintukalliontien varrella on järjestetty herpetologisia maastoretkiä vuodesta 2010 lähtien. Alueella sijaitsee kyiden talvipesiä, joita on seurattu vuosittain. Lintukalliontien talvehtimisalueella elää kohtuullinen kyypopulaatio lisääntyvine naaraineen. Kyyt leviävät kesän mittaan laajalti lähialueille, joka tulee huomioida alueen kehittämisessä.

Alueella elää myös vaskitsoja, sisiliskoja ja sammakkoeläimiä, jotka joutuvat kasvavan uhan alaisuuteen alueella lisääntyvän liikenteen myötä. Asuinalueiden laajentuminen on puskenut paikallista kyykantaa kohti voimalinjojen aluetta.

Kyykäärmeet ja muu lajisto joutuvat uhanalaisuuteen kapenevan elintilan ja suoraa talvehtimisaluetta uhkaavien maankäyttösuunnitelmien myötä. On huomattava, vaikka rakentaminen ei osuisi tai vaikuttaisi talvehtimisalueelle, kyyt siirtyvät keväisin talvehtimisalueelta muille alueille, jolloin yhteentörmäyksien todennäköisyys kasvaa ja yksilöt joutuvat liikenteen ja ihmisten aiheuttaman uhan alaisuuteen.

Koirapuiston ja koiraharrastusalueiden rakentaminen kyiden talvipesäalueelle ja läheisyyteen ei ole järkevää. Vuoreksessa ja Niihamassa koirat ja kyyt ovat toistuvasti törmäyskurssilla. Vuoreksesta kantautuu purematapauksia joka kesä. Kaupunki ei voi jälleen toistaa Vuoreksen kaltaista virhettä ja jättää kyykäärmeiden olemassaoloa huomioimatta, koira-aluetta valittaessa.

Maankäyttökaaviossa karttakuva 2. näkyvä Koirakoulutusalue ei voi sijaita kyseisellä niittyalueella, tai kukkula-alueen läheisyydessä. Koulutusalue olisi tässä sijainnissa suoraan talvehtimisalueen vaikutusalueella. Rakennetulle koulutuskentälle ja infran luokse kyiden olisi helppo siirtyä kesäisin talvehtimisalueelta voimalinjojen kukkulalta. Niityn muokkaaminen uhkaa myös ojan lajistoja, kuten potentiaalisia viitasammakko ja verkkoperhosesiintymiä. Myös käytännön kannalta keväisin laajalti tulviva niitty olisi epäkäytännöllinen koiraharrastajia ajatellen.

Viitasammakkokartoitus täytyy suorittaa Haapakorven niityn keskellä virtaavaan ja keväisin tulvivaan ojaan, sekä alueen lampareisiin. Alue on potentiaalista ja todennäköistä viitasammakolle.

Alueella on myös jonkin verran lähteitä, esimerkiksi Lintukalliontien varrella voimalinjojen alla, jossa maaston kosteikot ovat osittain lähdeperäisiä ja purkauskohteita on paikoin jopa nähtävissä. Alueelle olisi suoritettava myös tuore linnustoselvitys alueella esiintyvien mm. kanahaukka, kehrääjä ja metsätiaiskantojen vuoksi.

Asemakaavoitus: Alueen monipuoliset luontoarvot on pyritty huomioimaan maankäytön suunnittelussa. Ulkoharrastamisen toimintojen sijaintimahdollisuuksia on tarkennettu siten, etteivät ne tule liian lähelle kyiden elintilaa. Selvityksiä täydennetään kesällä 2025 pesimälintujen ja liito-oravien osalta. Kaavaselostuksen sivulta 35 löytyvät kaikki muut jo kaavaan tehdyt selvitykset. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa 24.1.2025 Kangasalan kaupungin edustaja totesi, että välittömästi kuntarajan takana on laadittu luontoselvityksiä, tummaverkkoperhosta tai viitasammakkoa ei löytynyt.

Iskelän omakotiyhdistys ry (Ruutana) pitää ulkoharrastamisen suuraluetta hyvänä ja innostavana. Suunnitellut toiminnot palvelevat hyvin myös Ruutanan asukkaita.
Huomiota tulisi kiinnittää kolmeen erityiseen asiakokonaisuuteen:
Valtatie 9:n perusparannussuunnitelmissa kevyen liikenteen yhteys Aitolahdentielle /Kaitavedentielle on osoitettu VT9:n pohjoispuolelle. Tämä ei kuitenkaan käytännössä palvele suurinta kevyen liikenteen tarvetta, joka suuntautuu mahdollisimman suoraan Linnainmaalle ja edelleen Tampereen keskustan suuntaan. Vuorovaikutuksessa ELY-keskuksen kanssa on todettu, että VT9:n eteläpuolinen kevyenliikenteen yhteys täytyy ratkaista Haapakorven alueen asemakaavoituksen yhteydessä. Tässä yhteydessä onkin tärkeää, että toimiva kevyenliikenteen yhteys osoitetaan Tarastejärven eritasoliittymässä Lintukalliontielle. Vaihtoehtona tälle on se, että Lintukalliontiestä kehitetään valaistu kevyenliikenteen yhteys VT9:n ylittävälle sillalle asti. Ymmärryksemme mukaan VT9:n suunnitelmissa siitä on osoitettu kevyenliikenteen yhteys VT9:n eteläpuolella Aitolahdentielle. Oleellista on mahdollisimman nopea ja toimiva yhteys.
Ruutana on n. 3 000 asukkaan taajama, jossa ei ole rakennettua ympärivuotista valaistua liikuntareittiä, joka mahdollistaisi kesällä lenkkeilyn ja pyöräilyn ja talvella (luistelu-)hiihdon. Toivommekin, että ulkoharrastamisen alueen kehittämisen yhteydessä mietitään, kuinka tällainen reitti olisi mahdollista järjestää. Parhaassa tapauksessa alueelle saataisiin sijoitettua sopivanmittainen ympyräreitti, joka kytkeytyisi edelleen esimerkiksi voimajohtoaluetta hyödyntäen Tampereen kaupungin muuhun latuverkkoon. Yhteystarve ei ole kovin pitkä, sillä nykyisellään reitistö ulottuu jo Olkahisiin. Ulkoharrastamisen alue kytkeytyy Kaarinanpolkuun luontevasti. Olisi hyvä huomioida, että suunnitellut toiminnot tukisivat tämän vaellusreitin kehittymistä. Toivomme, että Tampereen kaupunki tekee kaikissa edellä mainitussa asioissa yhteistyötä sekä Kangasalan kaupungin että Ruutanan asukkaiden kanssa.

Asemakaavoitus: Kangasalan kaupunki on suhtautunut erittäin myönteisesti Haapakorven alueen asemakaavoituksen jatkumiseen. Jatkamme kaupunkien välistä yhteistyötä.
Tampereen seudun polkupyöräilijät ry ilmoittautuu osalliseksi.
Verkostollinen puute: Ruutanan alue tulisi olla saavutettavissa Tampereelta ilman pitkää koukkausta pohjoiseen Lintukalliontien kautta. Yhteydellä on merkitystä niin virkistyksen kuin myös palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuuden kannalta: se lyhentää matkaa riittävästi, jotta esim. Tarasteen työpaikat tulevat pyörällä saavutettavaksi monilta koillis-Tampereen alueilta samoin kuin luo mahdollisuuden Ruutanan asukkaille hyödyntää Tampereen puolen palveluja pyörällä. Virkistyspyöräilyyn yhteys tuo myös uusia mahdollisuuksia.

Kaavan yhteydessä tällainen yhteys syntyy luonnostaan: alueen keskelle suunnitellut toiminnot on tarpeen, joka tapauksessa olla saavutettavissa sekä Aitolahdentien suunnasta että Ruutanantien suunnasta. Yhteys tulee vain suunnitella jatkuvaksi, eikä päättyvän suoraan harrastusalueen keskelle. Tilavarauksissa ja linjauksessa tulee huomioida ympärivuotinen käytettävyys.

Asemakaavoitus: Merkitään tiedoksi. Ratkaisu tarkentuu ehdotusvaiheeseen.

Yksityisissä mielipiteissä esitettiin huolia enduropolun poistumisesta ja toivottiin yhteyksien parantamista kestävillä kulkumuodoilla. Hyvänä pidettiin alueen jättämistä suurelta osin luonnontilaiseksi lukuun ottamatta yhtä mielipidettä, jossa ei ulkoharrastamisen suuraluetta pidetty tarpeellisena.

Enduro

Alueella on perinteikäs, luvitettu enduron ajoharjoittelureitti. Maastoreiteillä ajettava enduro on suosituin moottoripyöräilyurheilun muoto kuntoliikuntana, joten on toivottavaa, että tulevassa kaavassa huomioidaan enduromoottori-pyöräilyn harrastusmahdollisuus alueella myös jatkossa. Kilpatasolla Suomella on pitkät perinteet lajissa ja ajopaikkojen radikaali väheneminen huolestuttaa. Lajin luvallisten harrastus- ja harjoittelumahdollisuuksien säilyttäminen on tärkeää myös tulevaisuudessa.

Enduro on liikuntalaji muiden joukossa, jolle kaupungin pitää osoittaa harrastuspaikkoja. Eikö enduropolku nimenomaan kuuluisi osaksi ulkoharrastamisen suuralueella? Ainoaksi enduropoluksi jäisi Tarastenjärven kaatopaikan kupeessa oleva vajaa 2 km oleva polku, jonka erittäin rajoitetut ajoajat eivät ole riittävä tarjonta enduropolku liikuntapaikkana Tampereen kokoiselle kaupungille. Pidettiin kohtuullisena, että kaupungin alueella olisi edes yksi, suuruusluokaltaan 10 tunnin päivittäisellä ajoajalla, vähintään 5 km radalla varusteltu enduropolku.

Luonnontilainen alue ja saavutettavuus

Hyvänä pidetään sitä, että suurin osa alueesta on jäämässä melko luonnontilaiseksi, mutta ongelmana on saavutettavuus kestävillä kulkumuodoilla. Esitetään, että alueen toteuttamisen edellytykseksi asetetaan pyörätieyhteys Aitolahdentieltä Lintukalliontielle. Pyörätieyhteyden tulee olla nopea ja sujuva sekä asfaltoitu, mutta toki mieluusti ns. metsäinen väylä. Ilman kävely ja pyörätieyhteyttä Aitolahdentieltä hanke on kaupunkistrategian vastainen, koska se perustuu täysin kestämättömästi yksityisautoiluun. Yhteys Lintukalliontieltä pysäköintialueelle tulee olla vain kävelyn ja pyöräilyn käytössä, jotta autoilijat eivät käytä metsää pysäköintiin eikä Lintukalliontielle ohjaudu ylimääräistä liikennettä.

Asemakaavoitus: Valmisteluvaiheen kaavaratkaisussa on huomioitu alueen luontoarvot. Havainnekuvassa on esitetty mahdollisia sijoittumisia ulkoharrastuksille, jotka soveltuisivat alueelle parhaiten. Ratkaisua tarkistetaan palautteen pohjalta ehdotusvaiheeseen.

3.3 Valmisteluvaihe

Asemakaavan valmisteluaineisto kuulutettiin nähtäville 8.-30.5.2025. Aineistosta saatiin 5 kommenttia ja 7 mielipidettä.

Kommentit
Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.
Pirkanmaan liiton mukaan valmistelussa on otettu riittävällä tavalla huomioon palaute aloitusvaiheesta. Teknisluonteisena tarkistuksena pyydetään päivittämään Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan suunnittelutilanne. Asemakaavan muutosalueen koilliskulmaan osoitettu uutena merkintänä Voimalinjan yhteystarve-merkintä, joka tulee ottaa asemakaavasuunnittelussa huomioon.
Asemakaavoitus: Suunnittelutilanne päivitetään. Maakuntakaavan voimalinjan yhteystarpeelle ei ole vielä määritelty sijaintia tai teknistä toteutustapaa. Johtoalueen leveyttä, ja voimajohtoalueiden leveyksiä on tarkistettu valmisteluvaiheen jälkeen ja yhteystarpeen toteuttamismahdollisuudet on turvattu tarkoituksen mukaisella tavalla. Kaavaselostuksen kohtaa 2.2 on täydennetty.

Pirkanmaan ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto/ Sisä-Suomen elinvoimakeskus): Luonnoksen kaavaratkaisun katsotaan mahdollistavan alueen runsaiden luontoarvojen huomioimisen ja edistävän keskuspuistoverkostoon ja ekologisiin yhteyksiin liittyvien kantakaupungin yleiskaavasta johtuvien tavoitteiden toteuttamisen.

Ilmasto: Lähtökohtaisesti luonnosvaiheen kaavaratkaisu mahdollistaa pääosin alueen luonnonarvojen säilymisen ja tukee siten ilmastotavoitteita sekä hillinnän että sopeutumisen osalta.
Luonto: Asemakaavaluonnoksessa on sovitettu yhteen alueen keskeiset luontoarvot ja maankäyttö siten, että valtaosa alueesta osoitetaan virkistys- ja suojaviheralueiksi. Liito-oravan osalta viimeisimmässä selvityksessä ei todettu aktiivista pesintää, mutta alueen potentiaali elinympäristönä säilyy, ja elinalueet kytkeytyvät suojaviheralueena osoitettuun seudulliseen ekologiseen yhteyteen; Puronnotkon ja Haapakorven tilan välinen kulkuyhteys on nykytilassa heikko (hyppytolppien varassa).
Lepakoiden osalta pihapiirin lato tulee varovaisuusperiaatteen mukaisesti tulkita direktiivin tarkoittamaksi lisääntymis- ja/tai levähdyspaikaksi, ja kaavassa on

turvattava lepakoiden kulkureitti ladolle. Lahokaviosammalen esiintymistä erityisesti puronotkoon sijoittuvalla ydinalueella 1 pidetään lajille tärkeänä ja sen säilyttäminen rakentamisen ulkopuolella sekä puuston mahdollisimman luonnontilainen kehitys ovat suositeltavia; yhden ydinalueen arvioidaan kuitenkin menetettävän rakentamisen vuoksi, minkä on todettu edellyttävän merkittäviä lisäkustannuksia tai kohtuuttomia muutoksia kaavarakenteeseen.

Hulevedet ja maaperä: Asemakaavan laatimisen yhteydessä on tarpeen arvioida maankäytön muutoksen vaikutus kertyvien hulevesien määrään ja laatuun siten, että myös asemakaava-alueen ulkopuolelle kohdistuvat vaikutukset valuma-alueella huomioidaan. Lähtökohtaisesti harvinaiset pienvesiluontotyypit suositellaan säilytettäväksi ja ennallistettavaksi. Vesilain 2 luvun 11 §:ssä on säädetty, että luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Lupaviranomainen, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, voi kuitenkin yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen kiellosta, jos momentissa mainittujen vesiluontotyyppien suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu.
Suunnittelualueen eteläosaan sijoittuu mustaliusketta. Louhitun kiviaineksen laatu on tarpeen tutkia, jotta se voidaan huomioida louhintatyössä ja kiviaineksen jatkokäytössä. Asemakaavassa voidaan käyttää esimerkiksi seuraavaa määräystä *”Kallioperän mustaliuskealueilla tulee rakentamisessa rakentamisluvan yhteydessä selvittää happamuutta tuottavien maa- ja kalliokiviainesten esiintyminen sekä huomioida rakentamisen aikaiset ja rakentamisen jälkeen tarvittavat varotoimenpiteet”.*
Kallioperätietojen ja kiviainestietojen tarkentuessa ja kaavaratkaisun täsmentyessä jatkossa on tarpeen myös tarkastella massatasapainoa.

Liikenne: Vt 9 parannetaan Atalasta Suinulaan asti moottoritieksi, joten tien liikennealuevarauksessa tulee huomioida tien tarvitsema lisäalue. Tarasten eritasoliittymää tullaan myös parantamaan. Hyötyvoimankadun jatke ja tästä edelleen vt 9 ylittävä silta ja asemakaava-alueella Ruutanantie muuttuvat asemakaavoituksen myötä Tampereen kaupungin kaduksi. Vt 9 ylittävä silta tulee osoittaa jo vt 9 pohjoispuolella olevan asemakaavan mukaisesti eritasoristeys, e-merkinnällä. Koska Haapakorven ulkoharrastamisen suuralue sijoittuu suhteellisen etäälle alueen todennäköisistä käyttäjäryhmistä, tulee alueelle järjestää päivittäin ja riittävällä vuorotiheydellä oleva joukkoliikenne. On tärkeää, että alueen keskelle muodostuu Ruutanasta Nurmi-Sorilaan ja Aitolahteen johtava sujuva ja turvallinen kävely- ja pyöräily-yhteys. Vt 9 tuntumaan sijoitettavissa toiminnoissa on huomioitava liikenteen aiheuttamat meluhaitat.

Asemakaavoitus: Asemakaavassa keskeiset luontoarvot on huomioitu osoittamalla valtaosa alueesta virkistys- ja suojaviheralueiksi sekä turvaamalla ekologinen yhteys. Rakentaminen on keskitetty vt 9:n eritasoliittymän läheisyyteen.
Liito-oravan elinympäristöpotentiaali ja kulkuyhteyksiä (nykyisin heikot) vahvistetaan niiltä osin, missä ne voivat säilyä jatkossakin. Voimajohtoalueella kulkuyhteyttä tuetaan istutusmääräyksellä (i-23), jossa huomioidaan voimajohtoalueen korkeusrajoitukset. Ympäristöarvoja osoittavien kaavamääräykset eivät saa aiheuttaa ristiriitaista tulkintaa voimajohdon kunnossapitoon liittyvistä toimenpiteistä. Lepakoiden ladolle johtavaan kulkureittiin kaavaratkaisu ei tuo muutosta. Maankäyttö säilyy nykyisellään.

Lahokaviosammalen ydinalue 1 eli merkittävä, lajille kosteusolosuhteiltaan otollisin esiintymä jätetään rakentamisen ulkopuolelle. Menetettävän ydinalueen osalta todetaan, ettei säilyttäminen ole toteutettavissa ilman kohtuuttomia muutoksia tai kustannuksia.

Hulevesien hallintaa koskevia määräyksiä on täydennetty. Mustaliuskealueiden osalta on lisätty kaavaan lausunnon mukainen selvitys- ja varautumismääräys sekä arvioidaan massatasapainon tarkastelun tarve suunnitelmien tarkentuessa. Vt 9:n tiesuunnitelmien ja liittymäjärjestelyjen tarvitsemat tilavaraukset on huomioitu kaavassa, ja vt 9 ylittävä silta osoitetaan LVV:n esittämällä tavalla. Lisäksi turvataan alueen sujuvat ulkoiluyhteydet. Asemakaavaratkaisussa on turvattu pyöräliikenteen alueellisen pääreitistön jatkuvuus alueen läpi, jolloin yhtenäinen ja sujuvan pyöräilyn tavoiteverkko voi toteutua. Meluhaitat ratkaistaan toimintojen sijoittelulla ja tarvittaessa meluntorjunnalla.

Fingrid: Alueen voimajohtoihin kohdistuu kehitystarpeita ja mahdollisesti tarvetta toteuttaa kokonaan uusia voimajohtoja. Yhteystarpeita on esitetty Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa Elonkirjo ja energia. Muistutamme maakuntakaavan yhteystarpeisiin liittyvästä kaavamääräyksestä: ”Maankäytön suunnittelussa on turvattava voimalinjan yhteystarpeen toteuttamismahdollisuudet. Yksityiskohtaisempi suunnittelu edellyttää voimalinjayhteyden toteuttamistavan, sijainnin ja ympäröivään maankäyttöön liittymisen tarkempaa tutkimista.”

Asemakaava on pyrittävä laatimaan siten, että se ei estä myöhemmin toteuttamasta voimajohtoa. Haasteena asemakaavatarkkuudessa on, että voimajohtohankkeita ei ole määritelty tai voimajohtojen teknisiä ratkaisuja ei ole vielä suunniteltu. Kaavakartalla ”voimajohtoalue” on liian kapea. Asemakaavassa käytetään alueen osana koko johtoalueen leveyttä. Fingrid suosittelee, että polttonesteen jakelua ei sijoiteta pylvään korkeutta vastaavaa etäisyyttä lähemmäksi. Näistä asemakaavan rakentamisen mahdollistavista ratkaisuista on

hyvä pyytää Fingridistä hyvissä ajoin risteämälausunto. Voimajohtoalueita kuvaaviin kaavakohteisiin voisi liittää harkinnan mukaan seuraavan määräyksen:

”Johtoalueelle ei saa sijoittaa ilman voimajohdon omistajan lupaa maanpäällisiä tai maanalaisia rakennuksia, rakennelmia tai istutuksia. Rakentamisesta voimajohdon läheisyydessä on pyydettä voimajohdon omistajalta erillinen lausunto.”

Voimajohtoalueet voivat toimia esim. viher- ja virkistysverkostojen osina. Voimajohtoalueelle sijoittuu päällekkäisiä kaavakohteita, joilla on osoitettu erilaisia luontoarvoja. S-27 alueeseen liittyy määräys: ” Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka muuttavat alueen arvokkaan kasvillisuuden elinolosuhteita.” Fingrid on lunastamalla hankkinut pysyvän oikeuden käyttää ja kunnossapitää voimajohtoaluetta. Kunnossapitoon kuuluu olennaisesti voimajohtoaukean säännöllinen raivaus ja reunavyöhykepuiden käsittely. Kaava-asiakirjoissa on tuotava riittävällä tavalla esiin, että voimajohdon käyttö ja kunnossapito on sallittua myös kaava-alueilla. Ympäristöarvoja osoittavat kaavamääräykset eivät saa aiheuttaa ristiriitaista tulkintaa voimajohdon kunnossapitoon liittyvistä toimenpiteistä.

Harkinnan mukaan voimajohdon käytön ja kunnossapidon salliminen voidaan esittää kaavamääräyksissä informaatiotarkoituksessa (esimerkiksi ”voimajohdon käytön ja kunnossapidon vaatimat toimenpiteet ovat sallittuja voimajohtoalueella”). Kaavamääräyksen sisältöä voidaan lisäksi tarkentaa kaavaselostuksessa.

Johtoalueen käytöstä tulee pyytää risteämälausunto ja tehdä tarvittaessa raivausaluesopimus Fingridin kanssa. Tällöin voimajohdon kunnossapito- ja raivaustöiden yhteydessä ei epähuomiossa aiheuta vahinkoja kyseisellä alueella.

Asemakaavoitus: Asemakaavaan on lisätty yleismääräys: ”Johtoalueelle ei saa sijoittaa ilman voimajohdon omistajan lupaa maanpäällisiä tai maanalaisia rakennuksia, rakennelmia tai istutuksia. Rakentamisesta voimajohdon läheisyydessä on pyydettävä voimajohdon omistajalta erillinen lausunto.” Voimajohtoalueiden leveyksiä on tarkistettu valmisteluvaiheen jälkeen ja yhteystarpeen toteuttamismahdollisuudet on turvattu tarkoituksen mukaisella tavalla. Kaavaselostuksen kohtaa 2.2 on täydennetty neuvotteluiden pohjalta johtojen yhteensovitusta ja voimalinjavaraukseen sekä alueen maanalalaisiin johtoihin liittyvää mitoitusta tilavarauksineen.

Kangasalan kaupunki: Korttelialueet ja niille tuleva rakentaminen eivät saa estää 2-kehän sujuvaa liittymistä tulevaan liikenneympyrään. Pyydetään muotoilemaan toimitilarakennusten korttelialuetta siten, että sille tuleva rakentaminen ei rajoita 2-kehän linjausta. Merkittävät luontoarvot Matkajärven läheisyydessä rajoittavat linjausvaihtoehtoja ja on tärkeää, ettei asemakaava kavenna tai poissulje toteutusmahdollisuuksia.

2-kehälle varattu alue olisi tarkoituksenmukaista jättää tässä vaiheessa asemakaavoittamatta. Mikäli alue kuitenkin kaavoitetaan, asemakaavan katuliittymän sijainti tulisi sovittaa yhteen 2- kehän todennäköisen linjauksen kanssa. Kaavaselostuksen maakuntakaavan merkintöjen esittelyä tulee täydentää. Kangasalan tavoitteena on mahdollisimman suora pyöräilyreitti Ruutanasta Tampereen keskustan suuntaan, ja kaupunki pitää Lintukallion reitin kehittämistä pyöräily-yhteydeksi erittäin tärkeänä.

Asemakaavoitus: 2-kehän toteuttamisedellytykset turvataan varaamalla yleiskaavassa selkeä ja jatkuva liikennekäytävä, ehkäisemällä toteutusta vaikeuttava maankäyttö sekä kytkemällä yhteys osaksi seudullista liikenne- ja elinkeinorakennetta. Asemakaavaratkaisu tukee yli kuntarajan ylittävän ja tulevaisuuteen tähtäävää maankäyttöä edistäen seudullisen liikenneverkon yhteensovittamista.

Mielipiteet:
Mielipiteissä toivotaan tilavarausta mm. skeitti-/skuuttialueelle. Kannettiin myös huolta julkisin varoin rakennettavasta koirametsästä.

Asemakaavoitus:
Kaupunki ei rakenna alueelle koirametsää. Kaupungin kiinteistötoimessa laaditaan vuokrasopimukset ja luovutetaan vuokra-alueet.
Skeittialue on tilaa vievä ulkoliikuntamuoto, ja se soveltuu ulkoharrastamisen suuralueelle, jonka toiminnot on tarkoitettu virkistys-, urheilu- ja ulkoilukäyttöön. Havainnekuvaan on valikoitunut vain muutamia esimerkkilajeja, joten kuva ei rajaa alueelle sijoitettavia lajeja, mutta osa lajeista poissulkee toisensa luonteensa vuoksi. Vaiheistus ja yhteensovittaminen muiden toimintojen ja luontoarvojen kanssa ratkaistaan jatkosuunnittelussa. Kaavan yleismääräys edellyttää tätä varten liikuntalajikohtaista suunnitelmaa.

Mielipide 1 Hämeen Moottorikerho: Sama kuin OAS-vaiheessa.
Asemakaavoitus: Kaavassa on tutkittu edelleen alueen soveltuvuutta ulkoharrastamisen alueeksi. Lähtökohtana on, että ulkoliikuntalajit voidaan yhteensovittaa alueen luontoarvojen kanssa.

Mielipide 2 Hämeen Moottorikerho: Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu ”Tavoitteena on luoda edellytykset terveys- ja arkiliikuntaa tukevalle ulkoharrastamisen toiminnalle.” Enduro on ulkoharrastamista siinä missä muutkin lajit. Haapakorven enduropolku on yksi tärkeimmistä harrastuspaikoista Pirkanmaalla. Esitetään, että frisbeegolfrataa typistetään tai linjataan uudelleen siten, että harrastajille jäisi alue Haapakorpeen VT9:n vierelle.
Alue on pääosin suojaviheraluetta, jolla asemakaavaluonnoksen mukaan sijaitsee luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokas ekologinen yhteys.

Alueella on ollut enduropolku 80-luvulta lähtien, joten voidaan todeta, että ekologisesti enduro ei ole luontoa kuormittanut. Sähköistyminen on tulossa enduropyöriin yhä nopeammin, jolloin ekologisuus kasvaa. Frisbeegolfrata ja enduropolku voivat hyvin sijaita rinnatusten. Enduropolulla ajonopeudet ovat keskimäärin 25 km/h. Tilannenopeus on kohtuullinen ja ympäristön havainnointi on hyvin mahdollista. Maastopolkupyöräilijät voisivat edelleen käyttää polkua. Kaupungin alueella olevasta kolmesta harjoittelupaikasta Haapakorven enduroreitti on varteenotettavin, ja soveltuu parhaiten juniorien harjoitteluun. Lajin harrastaminen vaikeutuu huomattavasti, jos sitä ei sisällytetä Haapakorven tulevaisuuden toimintaan. Mikäli alueella ei jatkossa voi harrastaa enduroa, oletamme kaupungin osoittavan korvaavan alueen enduroharrastamiseen.

Asemakaavoitus: Asemakaavaratkaisu ei sulje pois enduromoottoripyöräilyn mahdollisuutta alueella. Toiminnan edellytykset ja rajaukset määrittyvät jatkosuunnittelussa siten, että ne voidaan yhteensovittaa alueen luontoarvojen, muiden ulkoharrastusten ja turvallisuuden kanssa.

Mielipide: Iskelän omakotiyhdistys Ruutanassa kiinnittää huomiota kevyen liikenteen yhteyksiin Ruutanasta Tampereen keskustan suuntaan. Yhteys ei palvele suurinta kevyen liikenteen tarvetta, joka suuntautuu mahdollisimman suoraan Linnainmaalle ja Tampereen keskustan suuntaan. VT9:n eteläpuolinen kevyenliikenteen yhteys täytyy ratkaista Haapakorven asemakaavoituksen yhteydessä. Yhteydessä on tärkeää, että Tarastejärven eritasoliittymässä Lintukalliontielle osoitetaan toimiva, nopea ja sujuva kevyenliikenteen yhteys.

Asemakaavoitus: Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien jatkuvuus on huomioitu kaavaratkaisussa yleiskaavan edellyttämällä tavalla suunnittelualueen rajauksen sisällä. Toimitilarakentaminen on keskitetty vt 9:n läheisyyteen ja sovitetaan yhteen laajan ulkoharrastaminen alueen kanssa. Lisäksi on varmistettu 2-kehälle riittävä suunnitteluvara käytettävissä olevien vt9:n suunnitelmien ja Kangasalan kaupungin kehityskuvan pohjalta, jolla parhaiten turvataan koko kokonaisuus.

Mielipide Tampereen Polkupyöräilijät ry:
Alue on huonosti saavutettavissa, eikä kaavassa esitetä ratkaisuja, joilla parannettaisiin Ruutanan saavutettavuutta. Kaavassa syntyy yhteys Lintukalliontieltä Ruutanantielle, mutta tämä ulkoilureittiin perustuva ja piha-alueen läpi kulkeva reitti ei sujuvuudeltaan täytä liikenteellistä tarvetta. Lintukalliontielle koukkaus pohjoisen kautta tuo reitille pituutta, että se heikentää merkittävästi alueen saavutettavuutta pyörällä. Siksi tarvitaan yhteys Aitolahdentieltä Lintukalliontielle VT9 eteläpuolelle. Reittisuunnittelua tulisi tehdä kaava-aluetta laajemmin.

Asemakaavoitus: Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien jatkuvuus ja kytkeytyminen lähialueisiin on huomioitu kaavaratkaisussa yleiskaavan edellyttämällä tavalla suunnittelualueen rajauksen sisällä. Läpikulkuyhteyttä ei johdeta olemassa olevan pihapiirin kautta, vaan se on linjattu nykyisen pihapiirin reuna-alueelle ja jää rakennusalueen rajan ulkopuolelle.

3.4 Asemakaavaan tehdyt tarkistukset valmisteluaineiston nähtävilläolon jälkeen

- Tarasten kaupunginosan rajaa tarkistettu
- KTY-tonttien rajoja tarkistettu
- tonttitehokkuus e= 0,5 -> 0,4
- voimajohtoalueiden leveys
- ET-2-tontit poistettu, korvattu määräyksellä et-12
- lisätty ET-1
- su-alueen rajausta tarkistettu
- lisätty kaavaan johtovaraus-alueita
- sl-27 ja sl-2, sl-4 poistettu
- EV-, EVS- ja V-1- alueiden rajoja tarkistettu
- yleismääräyksiä täydennetty
- nimi Hempuraisenoja muutettu Hempuranojaksi
- tarkistettu kaavamääräyksen muotoilua (uhs)
- lisätty i-23 alue (Istutettava alueen osa, jolla on huomioitava voimajohtoalueen korkeusrajoitukset.)
- lisätty oja-3 ja oja-s2
- Vt 9 ylittävän sillan merkintä on täydennetty eritasoristeystä osoittavaksi e-merkinnäksi.
- täydennetty yleismääräyksiä hulevesien osalta

3.5 Asemakaavaehdotus

Ehdotus uudeksi asemakaavaksi esitellään yhdyskuntalautakunnalle, joka päättää sen asettamisesta nähtäville.

3.6 Asemakaavan hyväksyminen

Asemakaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Hyväksymisen jälkeen päätökseen voi hakea muutosta.

4 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavasta on tehty havainnepiirros, jossa on esitetty yksi mahdollisuus kaavan toteuttamiseksi suunnittelualueella.

ALUEEN TOTEUTUKSEN KAKSI VAIHETTA

Liikuntalaji / toiminto/ ulkoliikuntamuoto	Vaihe 1 autolla saavutettava liikuntalaji/toiminto	Vaihe 2 saavutettavuus joukkoliikenteellä, kävellen ja pyörällä
Enduro	Käytössä	Poistuu
Maastopyöräily	Käytössä	Poistuu
Koirametsä	Käytössä	Säilyy
Frisbeegolf	Ei vielä käytössä	Uusi liikutalaji
Koirakenttä	Ei vielä käytössä	Uusi toiminto / liikuntalaji
Pysäköintialue 1	Käytössä	Säilyy
Pysäköintialue 2	Ei vielä käytössä	Uusi toiminto
Tukitila	Ei vielä käytössä	Uusi toiminto

Kuva 23. Taulukko alueen toteutuksen vaiheista

Ulkoharrastamisen alue on tarkoitettu virkistys-, retkeily-, urheilu- sekä ulkoilukäyttöön. Alueen toiminnot ja liikuntamuodot on ryhmitelty yhteensopivuuden mukaan ja niin, että kaikki toimenpiteet sopeutuvat alueen luontoarvoihin. Osa toiminnoista edellyttää keskinäistä erottelua tai yhteen sovitusta koskien liikuntalajiturvallisuutta, häiriö- ja kulutusvaikutuksia sekä reititystä, suojaetäisyyksiä, luontoarvoja ja myös ajallista ohjausta.

Alueen toteutus on vaiheistettu. Vaiheistus perustuu lajien keskinäiseen yhteensopivuuteen ja alueen saavutettavuuteen. Kaikkia lajeja ei voida sijoittaa alueelle yhtä aikaa, koska osa lajeista poissulkee toisensa luonteensa vuoksi. Alue muuttuu autoilla saavutettavasta kohteesta (vaihe 1) monimuotoiseksi ulkoharrastamisen alueeksi, jolle pääsee myös joukkoliikenteellä, kävellen ja pyörällä (vaihe 2).

Suunnitelmissa ja selvityksissä on käytetty uudenlaista aluetta kuvailevaa sanaa, ulkoharrastamisen suuralue. Sillä tarkoitetaan yhtenäistä, tilaa vievien ulkoliikuntamuotojen ja monen toiminnan sekä liikuntalajikokonaisuuden yhteensovittamista. Sana ”alue” viittaa yksittäiseen kohteeseen tai toimintoon, kun taas ”suuralueella” halutaan kuvata sitä, että samassa kokonaisuudessa voi olla useita toimintoja ja liikuntalajeja yhtä aikaa.

Vaiheistuksia havainnollistavat teemakartat perustuvat alueen toteutuksen kuvaavaan taulukkoon. Jatkossuunnittelussa eri toimintojen rajaukset ja ulkoliikuntamuodot tarkentuvat. Kaavan yleismääräys edellyttää liikuntalajikohtaisen suunnitelman laadintaa, jossa osoitetaan toimintojen soveltuvuus, turvallisuus ja luontoarvojen säilyminen.

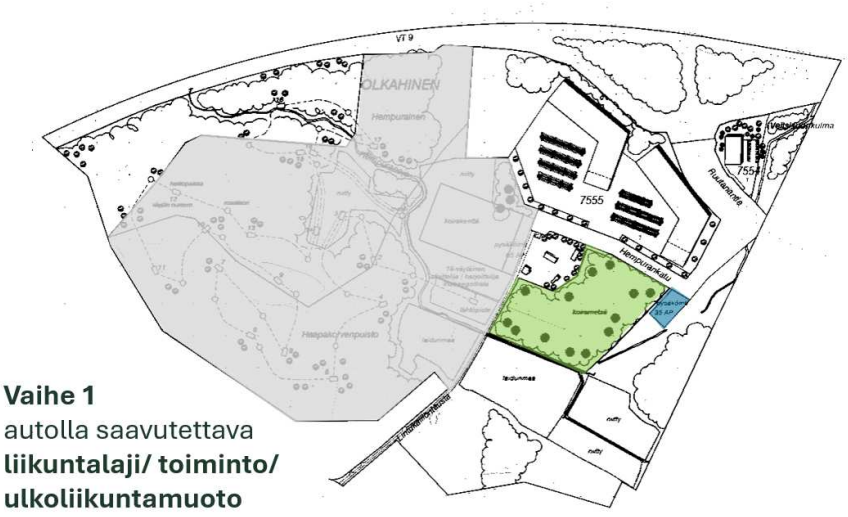

Kuva 24. Havainnekuva vaiheesta 1

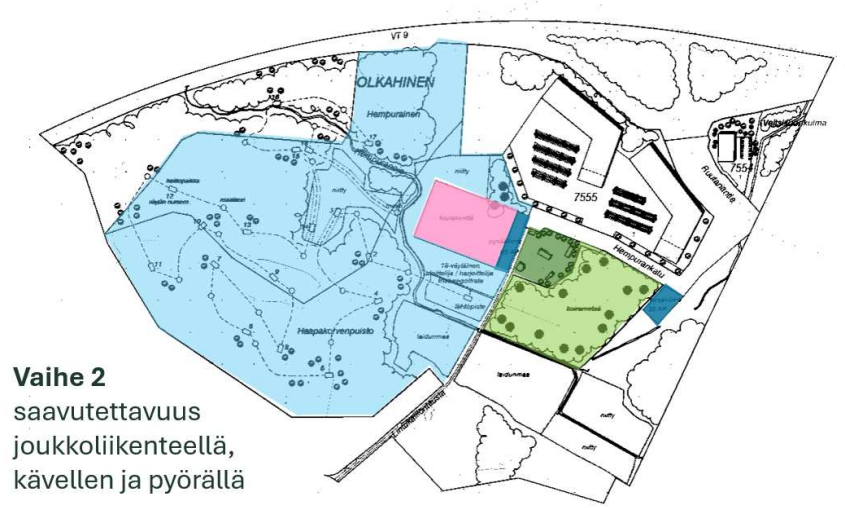

Kuva 25. Havainnekuva vaiheesta 2

Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa sen saatua lainvoiman.
Asemakaavan seurantalomake on selostuksen liitteenä.

5 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 10.5.2018, tark. 28.10.2024, 5.5.2025, 16.11.2026
- Asemakaavakartta 5.5.2025, tark. 16.11.2026
- Asemakaavan seurantalomake
- Havainnekuva 5.5.2025, tark. 16.11.2026
- Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio 24.1.2025

5.1 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista

- Arkeologinen selvitys, Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto, 2018
- Aitovuoren teollisuus- ja työpaikka-alueen pesimälinnustoselvitys, FCG 2018
- Raportti tummaverkkoperhosselvityksestä Aitovuoren asemakaavan nro 8508 alueella, Tampereen Hyönteistutkijain Seura ry 2019
- Selvitys Aitovuoren teollisuus- ja työpaikka-alueen kasvisto-, avainbiotooppi- ja liito-orava-arvoista, Kari Korte 2019
- Lahokaviosammalselvitys, FCG 2021, päivitetty 2022
- Lepakkoselvitys, Lumotron 2015
- Lepakkoselvitys, FCG 2019
- Lepakkoselvitys täydennys, FCG 2020
- Liito-oravaselvitys, Tampereen kaupunki 2022
- Kaavatalouslaskelma 2025, tark. 2026
- Luontoselvitys 2025, Ramboll Finland Oy
- Haapakorven ekologinen kompensaatiotarkastelu; haittalaskenta, Tampereen kaupunki 2026
- Päästölaskenta, Tampereen kaupunki 2026
- Hulevesiselvitys ja -suunnitelma, Sweco 2026
- Viherkerroin ja pihasuunnitelma, Aino Landscaping Oy 2026
- Liikenneselvitys, WSP Finland Oy 2026